

Cildināti Latvijas labākie sportisti 2021. gadā

2021. gada labāko sportistu godināšanas ceremonijā tika pasniegtas balvas 13 nominācijās – Gada izrāviens sportā, Gada notikums sportā, Gada sporta federācija, Gada sporta komanda, Gada sporta komanda individuālajos sporta veidos, Gada sporta pašvaldība, Gada sportiste, Gada sportists, Gada treneris, Mūža ieguldījums sportā, Paraolimpiskais sportists/-e, Sporta pedagogs/-ģe, kā arī Gada sportists tehniskajos sporta veidos, kas šogad iekļauta pirmo reizi.

Trīs Zvaigžņu balvas 2021 svinīgajā ceremonijā Valsts prezidents Egils Levits pasniedza balvu nominācijā "Mūža ieguldījums sportā" ilggadējam cīņas sporta trenerim **Visvaldim Freidenfeldam** (attēlā).

Tina Graudiņa ar "Trīs zvaigžņu balvu"

Par Latvijas 2021. gada labākajiem sportistiem "Trīs zvaigžņu balvas" pasniegšanas ceremonijā 8. janvārī Rīgā atzīti 3x3 basketbolists **Kārlis Pauls Lasmanis** un plūdmales volejboliste **Tina Laura Graudiņa**.

Tina Graudiņa pāri ar **Anastasiju Kravčenuku** izcīnīja ceturto vietu Tokijas Olimpiskajās spēlēs un Eiropas čempionātā, kā arī divas Starptautiskās Volejbola federācijas (FIVB) Pasaules tūres četru zvaigžņu turnīros. Viņas kontā ir arī Dienvidkalifornijas Universitātes komandas "Trojans" rindās nopelnītais ASV Nacionālās kolledžu sporta asociācijas (NCAA) čempiones tituls plūdmales volejbolā.

Lauvas tiesu balvu nopelnīja olimpiskie čempioni 3x3 basketbolā **Kārlis Pauls Lasmanis**, **Nauris Mieziš**, **Edgars Krūmiņš** un **Agnis Čavars**. Par Gada notikumu sportā tika atzītas Tokijā nopelnītās zelta medaļas, balvu par Gada izrāvienu sportā nopelnīja 3x3 basketbola izlase, olimpiēši tika atzīti par Gada sporta komandu individuālajos sporta veidos, Gada sportists ir **Kārlis Pauls Lasmanis**, bet Gada treneris ir komandas vadītājs **Raimonds Feldmanis**.

Rīgas komandas sastāvā, kurā 2021. gadā spēlēja arī **Artūrs Strēlnieks** un **Guntars Strāķis**, Lasmanis sekmēja uzvaras Pasaules tūres posmos **Abū Dabī** un **Mehiko**, bet pēc Pasaules tūres sezonas beigām, Lasmanim kļūstot par tūres rezultātīvāko spēlētāju, viņš tika iekļauts Pasaules tūres sezonas simboliskajā četrniekā. Pasaules rangā Lasmanis gadu pabeidza trešajā vietā, bet Mieziš – otrajā.

Kārlis Pauls Lasmanis

Lasmanis ar tālmetienu fiksēja spēles galarezultātu (21:18) Tokijas Olimpisko spēļu finālā spēlējot ar Krievijas Olimpiskās komandas (OKR) komandu.

Raimonds Feldmanis pagājušajā gadā sasniedza savu līdz šim augstāko karjeras punktu, aizvedot Latvijas 3x3 basketbola izlasi līdz olimpiskajām zelta medaļām

Nauris Mieziš, Raimonds Feldmanis, Edgars Krūmiņš – 3x3 basketbola izlase

Andžejš Lebedevs

Pirmoreiz balva tika pasniegta kategorijā Gada sportists tehniskajos sporta veidos, to izpelnoties spīdveistam **Andžejam Lebedevam**, kurš palīdzēja Latvijas komandai izcīnīt sesto vietu Nāciju kausa finālā.

Kategorijā Paraolimpiskais sportists balva tika jāšanas sporta pārstāvim **Richardam Snikum**, kurš Tokijas paraolimpiskajās spēlēs izcīnīja divas sudraba medaļas iejādē. (attēlā)

Par Gada sporta komandu kļuva **Latvijas volejbola izlase**, kas pēc 26 gadu pārtraukuma spēlēja Eiropas čempionāta finālturnīrā.

Ar Igaunijas treneri **Avo Kēlu** pie stūres Tallinā uzvarēja mājiniekus, liedzot viņiem iekļūšanu play-off turnīrā. Astotdaļfinālā mūsu komanda zaudēja nākamajiem čempioniem itāliešiem. Savukārt **Latvijas Volejbola federācija** tika atzīta par Gada sporta federāciju.

Par Gada sporta pašvaldību tika atzīta **Valmieras novada pašvaldība**, un par Gada sporta pedagogi – Rīgas Franču liceja sporta skolotāja **Gita Pērkone**. (attēlā).

Diasporas
jauniešu
izglītībai

2. un 11. lpp.

Juris Lorencs
par aktuālo
pasaules
politikā

5. lpp.

Latvijas Valsts
archīvam – 60

6. lpp.

Cēsu saldais
stāsts

7. un 9. lpp.

Aizvadītā gada
sarunas

8. lpp.

Uz Eslingenu!

10. lpp.

Sporta jaunumi

12. lpp.

Es zinu, ka
mēs vēlreiz
satiksimies!

**ESLINGENAS
DZIESMU
SVĒTKIEM 75!**

16.-19. jūnijs 2022
Eslingena, Vācija

Dalībnieku reģistrācija
svētkiem ir sākusies!

Vairāk informācijas:
eslingena@latviesi.com
www.latviesi.com/eslingena

JAUNO LATVIEŠU IZGLĪTĪBAI

ZANE
NEIMANEDĀRTA
GAIGALA

Latvijas Nacionālajam mākslas muzejam, Mākslas muzejam "Rīgas Birža", Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejam, Romana Sutas un Aleksandras Beļcovas muzejam tapis jauns, izziņošs un interesants tiešsaistes projekts skolēniem – "No-zīmes". Projekta ietvaros ir sagatavotas 12 nodarbības, katrs no iesaistītajiem muzejiem izveidojis saturu trīs nodarbībām trīs dažādām vecuma grupām – sākumskolai, pamatskolai un vidusskolai.

Nodarbību saturs skolēniem piedāvā izzināt un iesaistīties mākslas un dizaina tapšanas procesos, kā arī ļauj ieskatīties muzeju darba aizkulisēs, iepazīt to krājumu, tikties ar mākslas un kultūras speciālistiem (muzeju vadītājiem, mākslas zinātniekiem, restauratoriem, izstāžu kuratoriem, scenogrāfiem, māksliniekiem, dizaineriem u.c.). Vārdu sakot, muzeji ļoti atvērti rāda un stāsta par saviem darbības principiem, kolekciju un tās nozīmi, kā arī iepazīstina ar mākslas vēsturi, ļaujot saprast "kas lācītim vēderā".

Nemot vērā nepārtrauktos un mainīgos pandēmijas ierobežojumus, izvēlētais digitālais formāts ļoti veiksmīgi atrisina nodarbību satura pieejamību ne tikai Latvijas skolēniem, bet jebkuram interesentam ārpus Latvijas robežām, domājot par diasporas izglītības iestādēm, kopienām un citām organizācijām.

Bet tieši šajā rakstā vairāk par brīnišķīgo Mākslas muzeju "Rīgas Birža". Muzeja ēka, kas ir arhitektūras piemineklis un atrodas pašā Vecrīgas sirdī, Doma laukumā 6, celta no 1852. līdz 1855. gadam kā biržas darījumu nams, atdarinot Venēcijas renesances *palaco* formas, kas simbolizē bagātību un pārpilnību. Un, tik tiešām, greznība jūtama gan fasādes, gan interjera dekoratīvajos elementos – antīkie mitoloģiskie tēli, apzeltītas detaļas, granīts ieskauj namu pārpārēm. Muzeja pastāvīgo ekspozīciju veido gadsimtos uzkrātās Rīgas ārzemju mākslas kolekcijas, kuŗu pirmsākumi rodami 18. gs. beigās bijušo Rīgas rātskungu, tirgotāju un birģermeistaru privātajās kolekcijās. Šobrīd mākslas muzejs sevi pozicionē kā kultūras apmaiņas vietu, piedāvājot ne tikai pastāvīgās ekspozīcijas (Eiropas mākslas galerija, Sudrablietu kabinets, Āzijas mākslas galerija, Senās Ēģiptes kabinets, Antīkās mākslas kabinets, Rēriča gleznu galerija), bet arī plašu nodarbību un radošo darbnīcu klāstu dažādām auditorijām un interesēm.

Atgriežoties pie muzeja "digitālās pieredzes", kā jau minēts, "Rīgas Birža" piedāvā trīs interaktīvas tiešsaistes nodarbības saistībā ar savām pastāvīgajām ekspozīcijām. Ar video stāstiem, spēlēm, atjautīgiem uzdevumiem un diskusijām pēc nodarbības skolēni izzina dažādās mākslas nozīmes un iepazīst muzeja

kolekcijas saturu. **Lai piedalītos nodarbībās, ir jāizveido grupa ar 10 līdz 30 dalībniekiem. Tiem klausītājiem, kam latviešu valoda nav ļoti spēcīga,**

Mākslas muzejs "Rīgas Birža"

nodarbības papildinās ar izglītojošu vārdnīcu, kas latviešu, angļu un krievu valodā izskaidros skolēniem potenciāli sarežģītākus terminus latviešu, krievu un angļu valodās. Projekta "No-zīmes" nodarbības veidotas digitālā mācību platformā *Nearpod*, kas tiešsaistē un bez reģistrācijas būs pieejama visiem nodarbību apmeklētājiem.

poras skolēniem vēl nav izveidojusies izteikta sadarbība. Tā kā programma ir pavisam jauna, noteikti paies zināms laiks, līdz informācija par to nonāks līdz

atkārtojama. Pirms sākām veidot šo programmu, mēs intervējām skolēnus un noskaidrojām, kas patiesi bērnus un jauniešus interesē, vai kaut kas līdz šim viņiem nav bijis saprotams un ko tieši viņi vēlētos uzzināt plašāk, tāpēc nodarbību saturs lielā mērā balstīts tieši uz pašu skolēnu izteiktajām interesēm. Pirms programmu "palaidām gaisā", katru nodarbību vairākkārt testējām, sēdējām blakus skolēniem un skatījāmies, kā viņi tiek galā ar dotajiem uzdevumiem, kuŗā brīdī viņu uzmanība "aizpeld", vai kas ir par grūtu. Piemēram, vidusskolas nodarbība par mākslas darba vērtības noteikšanu jauniešus vienmēr ļoti interesējusi. Kas to nosaka un kāpēc? Un šajā nodarbībā mākslas zinātnieki un kuratori paskaidro, kā Maiami dzīvojošajam italiešu māksliniekam Mauricio Katelānam (*Maurizio Cattelan*) izdevās pārdot savu mākslas darbu "Komikšis" (ar limlentu pie sienas pielīmētu banānu) par neticamu naudas summu – 120 000 ASV dolāru. Savukārt sākumskolas vecuma bērniem ļoti interesē Ēģipte un mūmijas, tad nu mēs arī sīki un plaši izstāstām visu par mūsu muzeja eksponātu.

Visam cauri esam mēģinājuši vilkt paralēles ar mūsdienu bērnu un jauniešu dzīvi. Piemēram, salīdzinām, kas kopīgs *Instagram* konta influenceres fotouzņēmumam ar 300 gadus vecu portretu. Mēs mēģinām skaidrot, ka māksla un tās izpausmes nemaz nav tik tālas no mūsu ikdienas dzīves. Kā arī esam iekļāvuši pietiekami daudz interaktīvu uzdevumu, kas palīdz noturēt skolēna uzmanību.

Lilita. Atbilstoši katrai vecuma grupai mums ir konkrēta struktūra un scenārijs, kam nodarbības laikā sekojam, bet nereti pētāmais temats skolēnus vedina uzdot arī jaunus un nebijušus jautājumus, uz kuŗiem vienmēr cenšamies atbildēt nodarbības laikā. Bieži vien paši skolēni ir spējīgi izdarīt secinājumus un atrast pareizās atbildes, ja mēs nedaudz piepalīdzam, uzvedinām uz pareizā ceļa.

Kādas ir skolēnu atsauksmes?

Lilita. Atsauksmes ir ļoti labas, par ko mums ir liels prieks! Lieliski ir tas, ka ievācam ne tikai skolēnu, bet arī skolotāju atsauksmes – tāpat mūsu sniegums tiek objektīvi novērtēts no visām iesaistītajām pusēm.

Elīna. Zinot, cik augstas kvalitātes digitālo saturu patērē jaunā paaudze, viena no mūsu galvenajām raizēm bija saprast, vai spēsim nodrošināt līdzīgu saturu, vai spēsim konkurēt ar esošo piedāvājumu un piesaistīt jaunās paaudzes uzmanību, ņemot vērā, ka muzejs nekad neveidos materiālu, kur forma ir svarīgāka par saturu un mūsu unikālo vēstījumu. Taču mēs labprāt adaptējam jaunus paņēmienus, lai

Kādas mākslas nozīmes rāda Mākslas muzejs "Rīgas Birža"?

apstiprinājumu par iespējamo nodarbību uzsākšanu 2022. gadā. Šobrīd mācībspēki iepazīst mūsu nodarbību saturu un izvēlas savā mācību programmā iekļaut vienu, divas vai visas trīs "No-zīmes" nodarbības. Bet – esam atvērti jaunajiem diasporas interesentiem.

Pastāstiet, lūdzu, plašāk, kā tapa šī programma, kā veidojāt tās saturu? Un kā izdodas noturēt skolēna uzmanību?

Elīna. Visas programmas nodarbības ir veidotas tā, lai iegūtā pieredze katras tiešsaistes nodarbības laikā būtu unikāla un ne-

spētu iet līdzī laimam. Piedāvātās nodarbības noteikti neizkonkurēs to saturu, ko jaunieši brīvā laikā patērē savās viedierīcēs, taču mums ir izdevies lauzt stereotipus par mācību procesu, to padarot aizraujošu. Tāpēc šīs nodarbības viņiem šķiet pārsteidzoši interesantas.

Mākslas muzejā "Rīgas Birža" ir apskatāma Latvijā vienīgā ēģiptiešu mūmija. Kā jūs pie tās nonācāt, un varbūt ar to saistīts kāds neparasts, spēcīgs atgādījums?

Lilita. Par to, vai spokojas, nemācēšu teikt. Bet ir darbinieki, kas smeļoties stāsta, ka ik rītu viņam (Izpētes rezultātā atklāts mūmijas dzimums – tas ir vīrietis!) sakot: "Labrīt!" Pie mums mūmija nonāca ļoti tradicionālā veidā. 20. gs. sākumā muzejs ar visiem papīriem to saņēma kā dāvinājumu no kādas privātkolekcijas. Bet ir kāds grūti izskaidrojams fenomens, kas saistīts ar mūmiju un sākumskolas vecuma bērniem, mūmija ir viens no viņu galvenajiem apskates objektiem.

Runājot par Japānas kolekciju, – kas jums pašam vislabāk patīk un kāpēc?

Lilita. Mans "favorīts" ir skaistais, lielizmēra dekoratīvais japāņu zobens, kas iepriekš bija apskatāms pastāvīgajā ekspozīcijā. Tā rokturis ir darināts no ziloņkaula, ar smalki izgredtām detaļām un mitoloģiskiem tēliem, kas stāsta par budismu un Budas mācību. Par tā nozīmi vienmēr ir ļoti interesanti runāt ne tikai ar bērniem, bet arī pieaugušajiem.

Elīna. Kimono pilnais komplekts! Mani gan vairāk saista pati japāņu kultūra kā tāda, tās ceremoniālā puse. Fascinē, cik ļoti pārdomāti veidoti visi darbi, cik liela simboliska nozīme piešķirta katrai detaļai.

Runājot par skaistuma ideāliem mākslā, – kas, jūsuprāt, ir mainījies, un vai vispār ir mainījies, sabiedrības uztverē un jaunās mākslas tendencēs?

Elīna. Viens no nodarbības mērķiem ir skaidrot, ka izpratne par progresu vai regresu mākslā ir balstīta uz selektīvu jeb atlasītu informāciju, ko mēs pieņemam. Ja mēs paskatītos plašākā laika skalā, secinātu, ka lietas mainās, bet tajā pašā laikā paliek nemainīgas. Vērtības par statusu un identitāti saglabājas nemainīgas – forma un izpausmes mainās, bet virsmērķi un izmantotie paņēmieni saglabājas ļoti, ļoti līdzīgi. To ļoti labi ilustrē uzdevums, kuŗā skolēniem jāsalīdzina Orleānas Šarlotes Aglajas portrets ar Kailijas Dženeres (*Kylie Jenner*) selfiju. Savā ziņā viņas ir ļoti līdzīgas. Abos portretos tiek izmantoti vieni un tie paši paņēmieni, lai iegūtu vienu un to pašu efektu. Ikvienā laika periodā var atrast gan izaicinošas, gan klasiskas iezīmes.

(Turpināts 11. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

*** Barikāžu atceres programmā šogad – tiešsaistes pasākumi un Gunāra Astras pieminekļa atklāšana

Aprīl 31 gads, kopš 1991. gada janvāra barikādēm, kad Latvijas neatkarības atbalstītāji aizstāvēja valsts brīvību pret militārām akcijām un neatkarības pretiniekiem. “Barikādēm 31” programma īpaši veidota visu pasākumu baudīšanai tiešsaistē 1991. gada barikāžu muzeja Facebook lapā, sociālajos tīklos un Latvijas medijos. Tāpat muzeja mājas lapā virtuāli var izstaigāt visu muzeju, kā arī apskatīt jauno izstādi, informēja 1991. gada barikāžu muzeja pārstāvji.

*** Pēdējam čekas ieslodzītajam Leo Hiršsonam

pasniegta nacionālās pretošanās kustības dalībnieka apliecināšana. Rīgas domē 6. janvārī, svinīgā pasākumā pasniedza nacionālās pretošanās kustības dalībnieka apliecināšanu un krūšu nozīmi Leo Hiršsonam. Hiršsonu aizvadītā gada nogalē Saeima atzina par nacionālās pretošanās kustības dalībnieku.

Apliecinību un krūšu nozīmi pasniedza Rīgas vicemēre Linda Ozola (JKP), sveikšanā piedalījās arī tieslietu ministrs Jānis Bordāns (JKP) un Saeimas Juridiskās komisijas vadītājs Juris Jurašs (JKP). Hiršsona dzīves gaitas liecina par viņa aktīvu pretošanos padomju okupācijas režīmam un viņa aktīvās darbības bija vērstas uz to, lai atjaunotu 1918. gada 18. novembrī proklamētās Latvijas valsts neatkarību.

*** Heisteru ģimenes ziedojums Vītolu fondā

2008. gada nogalē Anglijas tautiete Biruta Heistere veica ziedojumu, kas ļāva sasniegt divu miljonu latu atzīmi Vītolu Fonda neaizskaramajā kapitālā. 13 gadus vēlāk, izpildot testamentāro novēlējumu un piepildot vecāku gribu, bērni Lia un Andris Heisteri ziedojuši vairāk nekā simt tūkstošus eiro, tādējādi 2021. gadā visu ziedotāju kopā saziņotā summa Vītolu fondā pārsniegusi divus miljonus eiro.

Biruta Heistere bija ilggadēja Fonda atbalstītāja, kuŗas sadarbība ar Fondu aizsākās 2005. gadā, kad Mūžībā devās dzīvesbiedrs Daumants Heisters un tika dibināta stipendija viņa piemiņai. Birutas dzīves balss aplūsa 2018.

gadā, bet atskaņas no tās joprojām iepriecina un dod spēku jauniešiem no Bukaišiem, Elejas un Pļaviņām – vietām, ko par savām dzimtajām sauca Biruta un Daumants un no kuŗienes nākamajiem studentiem vēlēja konkrētā stipendija.

Ziedojums stipendijām gan nav vienīgais veids, kā Heisteru ģimene atbalsta jaunus cilvēkus un to izaugsmi. Turpinot mammas iesākto, Lia jauniešiem dāvina biļetes uz operas izrādēm. Ik gadu Lia viesojas Latvijā un tiekas ar stipendiātiem. Vītolu fonds saka lielu paldies Heisteru ģimenei par šo lielo dāvanu ceļā uz Fonda divdesmitgadi!

**Ziemassvētku kaujās
apliecinātās strēlnieku vērtības** arī šodien raksturo mūsu bruņotos spēkus, norāda aizsardzības ministrs Artis Pabriks (AP). Pabriks un Nacionālo bruņoto spēku komandieris Leonīds Kalniņš apmeklēja Ložmetējkalni, lai noliekt ziedus, godinātu 1916. gada Ziemassvētku kaujās kritušo kuŗavīru piemiņu.

Ziemassvētku kaujās kritušo latviešu strēlnieku pieminēklis Ložmetējkalnā

Tā caur nacionāliem militāriem formējumiem smagajās Ziemassvētku kaujās Ložmetējkalna apkaimē, kuŗās latviešu strēlnieki demonstrēja lielu varonību un drosmi, iesākās ceļš uz Latvijas armijas izveidi.

*** Atzīmējot Oskara Kalpaka dzimšanasdienu, Zemessardzes rindas papildina jaunie zemessargi

Atzīmējot pirmo Latvijas brīvvalsts valdībai pakļauto militāro vienību komandiera pulkveža 140. dzimšanas dienu, zvērestu deva jaunie Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes zemessargi. Godinot pulkveža O. Kalpaka piemiņu, 6. janvārī svinīgajos pasākumos Rudbāržos piedalījās arī aizsardzības nozares vadība. Aizsardzības ministrs zemessargs Artis Pabriks kopā ar Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes komandieri pulkvedi Andri Riekstu, brigādes zemessargiem un ASV vēstniecības Latvijā aizsardzības atašeju, ASV Armijas majoru Džeikobu Maieru devās 12 kilometru gaŗā pārgājienā no Rudbāržu muižas līdz Aizpores kapiem un atpakaļ. (attēlā).

Kapsētas apmeklējums bija cieņas apliecinājums vīriem, kuri

Neatkarības karā cīnījās par Latviju, kaujā uzticoties pulkvedim O. Kalpakam. Uzspīdot saulei un janvāra dzestrumam rimstoties, klātesošie piemiņas brīdi nolika sveces.

“Latvijas brīvība mums nav uzdāvināta. Latvieši par to ir cīnījušies un lējuši asinis. Paskatieties, kas šodien notiek uz Austrumu robežām. Nav runa tikai par fiziskiem apdraudējumiem, tie ir garīgu vērtību apdraudējumi. Tiek apdraudēta latviskās domas neatkarība un valstiskā domāšana. Par to ir jācīnās,” uzsvēra atvaļinātais NBS komandieris Raimonds Graube.

Pēc pārgājiena Rudbāržu ev. lut. Baznīcā tika noturēts svinīgais dievkalpojums, pēc kuŗa zvērestu deva jaunie Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes zemessargi. Viņi jau pēc diviem mēnešiem poligonā “Mežaine” uzsāks pamatapmācību.

Jauno zemessargu vidū ir kurzemiece Lidija Lagzdiņa. Kā atzīst jaunā zemessardze, viņa, iestājoties Zemessardzē burtiski ielēkusi pēdējā vagonā, jo sasniegusi maksimālo 55 gadu vecumu uzņemšanai Zemessardzes rindās (attēlā).

Zemessargs Lidija Lagzdiņa

“Velējos, lai mans bērns iesaistās Jaunsardzē. Līdz ar viņu, tiku uzrunāta arī es. Tad sapratu, ka dzīvē kaut kas ir jāmaina un šo lēmumu nenožēloju. Iekšēji ir laimes sajūta. Līdz ar zvēresta došanu, pacēlusies arī mana pašapziņa,” sava sajūtas apraksta zemessardze L. Lagzdiņa. Viņas galvenais pienums Zemessardzē būs mediķa funkcija, jo šajā profesijā Lidija strādājusi iepriekš.

Zemessargs Kristians Aksels Zervens

Savukārt jaunais zemessargs Kristians Aksels Zervens nolēmis kļūt par zemessargu, jo iepriekš aktīvi darbojies Jaunsardzē. Dienestā ir arī viņa vecāki. Šobrīd 18 gadīgais Kristians mācās Saldus tehnikumā, apgūstot kibernetikas profesiju. Arī savu nākotni dienestā jaunietis redz tieši šajā jomā.

Ar īpašu pārgājienu pulkveža O. Kalpaka 140. dzimšanas dienu atzīmēja arī Pulkeža O. Kalpaka profesionālās vidusskolas kadeti.

(Turpinājums 4. lpp.)

SPILGTS CITĀTS

Krišjānis Kariņš: “Man ir interese turpināt.”

Žurnālā IR intervijā Ministru prezidents Krišjānis Kariņš aicina pirms omikrona viļņa katram pašam sevi pasargāt ar vakcīnu un dalās pārdomās par vienu no šābrīža aktuālajiem jautājumiem – iespējamo Krievijas uzbrukumu Ukrainai. Sniedzam nelielu fragmentu no intervijas.

Krišjānim Kariņam jautāja: Kādai jābūt NATO reakcijai uz Putina ultimātu par PSRS ietekmes sfēras atjaunošanu? Ko Latvija dara šajā jautājumā?

Latvija aktīvi piedalās visos forumos ar Eiropas Savienības un NATO partneriem. Līdz šim visa Rietumu pasaule – Eiropa, NATO, tai skaitā ASV – ir bijusi vienota un runā vienā balsī – nevajag uzbrukt Ukrainai, Ukrainai ir tiesības uz savu robežu neaizskaramību, un, ja notiks uzbrukums, būs smagas ekonomiskās sekas.

Kādas tieši – iesaldēs miljardus oligarchu kontos, atslēgs Krieviju no SWIFT?

Visas opcijas ir uz galdā, tajā skaitā Nord Stream 2 neatvēršana. **Vai vēl ir iespējams apturēt Kremļa lēmumu sākt uzbrukumu?** Viss ir iespējams. Grūtākais visā šajā situācijā ir milzu asimetrija. Jo Krievijai ir kodolieroči, un tā labi saprot, ka neviens neies tai uzbrukt. Arī Donbasa ieņemšanā artilērija šāva no Krievijas teritorijas, labi zinot, ka ukraiņi neatbildēs, lai nebūtu atklāts kuŗš ar Krieviju.

Mēs kā demokrātiska valsts paši esam dziļi ieinteresēti, lai demokrātija Ukrainā nostiprinās. Jo demokrātijas aizstāvība ir kolektīvā aizstāvība, jo alternatīva demokrātijai valstij ir imperija. Un diezin vai tā būs Latvijas imperija pār Ziemeļeiropu. Tā būtu kāda cita imperija, kuŗas daļa būtu Latvijas teritorija, kā vēsturiski tas ir bijis. Tāpēc cīņa no mūsu puses ir tiešām īsta, mēs sniedzam visāda veida palīdzību Ukrainai, Gruzijai.

Tas ir mūsu laiku lielais jautājums, kas notiks ar pašu Krieviju. Vai tā varēs un būs gatava pārveidoties par nacionālu valsti, kas jutīsies ērti savās robežās. Putinam vēl ir imperiālistiskā domāšana. Savā laikā Hitleris runāja par vācu “telpu”, Putins līdzīgi runā par “krievu telpu”.

Putins draud ar “militāru atbildi” uz NATO it kā apdraudējumu Krievijai. Vai ir manīta Krievijas militārā aktivitāte pie Latvijas robežas?

Nav novērota. Un arī aktivitāte uz Baltkrievijas robežas tiek raksturota kā stabila. Protams, mūsu bruņotie spēki un robezsargi ir nemitīgā kontaktā ar sabiedrotajiem. Situācija visu laiku tiek uzraudzīta. (..)

Vai jūs kandidēsiet Saeimas vēlēšanās un vai būsiet partijas kandidāts premjērministra amatam?

Es par to esmu domājis. (..)
Vai būsiet partijas kandidāts premjērministra amatam.

Man ir interese turpināt. No tā izriet, ka droši vien kandidēšu.
Kādu rezultātu vēlēšanās jūs prognozējat Jaunajai Vienotībai, ja valdība nostrādās visu atlikušo Saeimas pilnvaru laiku?

Es neesmu zilnieks, varu tikai teikt – ja man dod iespēju, es darīšu visu, lai īstenotu tās programmas un projektus, ko esam uzsākuši. Ja vēlētaji to nems pa labu, gan jau nobalsos.

Vēlēšanas, kā es vispār tās saredzu – mūsu valstī tādā ziņā nekas daudz nav mainījies trīsdesmit gados. Aizvien Saeimā ir vismaz viens spēks, un, iespējams, nākamajā būs vairāki spēki, kuŗi nepiekrīt mūsu pamata kursam, kas ir uz Eiropu orientēts, ir uz atvērto tirgu orientēts, nav uz Austrumiem orientēts. Man ir svarīgi arī personīgi, arī ģimenes dēļ, ka mēs noturamies uz šā ceļa. Es vēlos dzīvot valstī, kas ir daļa no Eiropas Savienības.

Lai to panāktu, mums valstī ir vajadzīgas divas lietas – laiks un miers. Izklusās banāli, bet tā tiešām ir. Jo ilgāk mums ir miers, tai skaitā politiskais miers, jo var pieņemt lēmumus un mūsu uzņēmēji un radošie cilvēki var attīstīties. Nākamgad mēs ieliekam beidzot zinātnei 32 procentu pieaugumu. Un, ja mēs to turpinām, tad četrus gadu laikā mums jau varētu būt nopietna finansējuma zinātnei bāze. Ar augstskolu reformu, kas ir faktiski īstenota, un ar vairāk naudas mēs reāli varētu arī iesaistīt vairāk profesorus, augstākas kvalitātes profesorus, kas cels studentus uz augšu, un visa tā lieta aizies. Bet tam ir vajadzīgs laiks un miers, lai mēs to visu varam īstenot, tātad pamatkursa noturēšanu.

Zinu, ka citi politiķi nepiekrīt tam pamata virzienam, un es esmu gatavs to pamatvirzienu aizstāvēt un cīnīties par to līdz pēdējam. Un es ceru, un līdz šim arī pieredze rāda, ka mūsu valsts iedzīvotājiem un vēlētajiem veselais saprāts ir ļoti stabils. Šis veselais saprāts ir noturējis mūs uz šā kursa trīsdesmit gadus, un nav nekādu pazīmju, ka tam būtu jāmainās.

Kovids liek justies tā, it kā viss būtu nestabili. Nav tā! Kovids ir nestabils, ne jau valsts ir nestabila.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Par SAB direktoru virza līdzšinējo vietnieku Egilu Zviedri

Nacionālās drošības padome 8. janvārī vienojusies par Satversmes aizsardzības biroja (SAB) direktoru virzīt Egilu Zviedri, kuŗš līdz šim bijis SAB direktora vietnieks, aģentūru LETA informēja Prezidenta kancelejā.

Zviedris valsts drošības iestādēs strādā kopš 1992. gada, SAB – kopš 2000. gada. Patlaban viņš ir SAB direktora vietnieks un Izlūkošanas pārvaldes priekšnieks. Par Zviedra iecelšanu amatā būs jālemj Saeimai.

Rīgas Techniskajā universitātē Zviedris ieguvis inženierzinātņu bakalaura gradu būvniecībā, bet Biznesa augstskola "Turība" – maģistra grads uzņēmējdarbības vadībā. Viņš strādājis Valdības apsardzes dienestā, Valsts Ekonomiskās suverēnitātes aizsardzības departamentā (VESAD), Drošības policijā, 2000. gadā kļuvis par SAB Izlūkošanas pārvaldes sevišķi svarīgu lietu inspektoru, 2011. gadā – par SAB Izlūkošanas pārvaldes NVS nodaļas priekšnieku, bet kopš 2014. gada ir SAB direktora vietnieks un Izlūkošanas pārvaldes priekšnieks. Kopš pagājušā gada augusta Zviedris pārstāvējis SAB vadību Eiropas Savienības (ES) un NATO izlūkošanas un drošības dienestu starptautiskajās sanāksmēs, informē prezidenta kanceleja.

Latvija un Ukraina plāno attīstīt sadarbību militārās industrijas jomā

Latvija un Ukraina plāno attīstīt sadarbību militārās industrijas jomā, aģentūru LETA informēja Latvijas Aizsardzības ministrija. Tuvākajā laikā Latvijā un Ukrainā plānotas augsta līmeņa vizītes šo un citu divpusējās sadarbības jautājumu apspriešanai. 5. janvārī aizsardzības ministrs Artis Pabriks (AP) tikšanās laikā ar Ukrainas vēstnieku Latvijā Oleksandru Miščenko puda bažas par Krievijas militārajām aktivitātēm Ukrainas teritorijā un sevišķi pēdējā laika Krievijas spēku koncentrēšanos pie robežas ar Ukrainu.

Ārkārtējo situāciju Latvijā pagarina līdz 28. februārim

Covid-19 izplatības dēļ izsludinātā ārkārtējā situācijā Latvijā, kas saskaņā ar iepriekšējiem noteikumiem bija spēkā līdz 11. janvārim, pagarināta līdz 28. februārim. Tāpat spēkā paliek iepriekš ieviestie epidemioloģiskās drošības pasākumi, lai novērstu zibensveidīgu Covid-19 infekcijas izplatību valstī. Tā 6. janvārī, lēma Ministru kabinets (MK). Ārkārtējā situācija valstī ir spēkā no pērnā gada 11. oktobra un tā paredz dažādus ierobežojumus, tostarp uzsvāru uz Covid-19 potes vai pārlimošanas sertifikāta esamību nodarbinātībā un pakalpojumu saņemšanā, kamēr personām, kas nav potētas vai vīrusu izslimojušas, tā dēvētajā "sarkanajā režīmā" pieejamas pirmās

nepieciešamības preces un pakalpojumi, kā arī sabiedriskais transports.

Zolitūdes traģēdijas krimināllietas iztiesāšanu

Rīgas apgabaltiesa turpinās janvārī. Tiesas sēdē plānots uzklaut apsūdzētā Ivara Sergeta liecību. Lietas materiāli pašlaik ir apkopoti 129 sējumos. Par pirmās instances tiesas spriedumu, kuŗa apjoms pārsniedz 1200 lappuses, lietā tika iesniegts prokurātūras apelācijas protests, apsūdzētā aizstāvja apelācijas sūdzība un vairāk nekā 50 apelācijas sūdzības no cietušajiem un viņu pārstāvjiem.

2013. gada 21. novembrī, Zolitūdē sabrukot lielveikalam "Maxima", dzīvību zaudēja 54 cilvēki, bet vairāki desmiti guva smagus ievainojumus.

Būveksperti secināja, ka traģēdija notika, jo bija nepareizi aprēķinātas jumta konstrukciju slodzes, tādēļ tas iegruva. Prokuratūra deviņām personām apsūdzības uzrādīja par būvniecības noteikumu pārkāpšanu, valsts amatpersonas pienākumu nepildīšanu, nonāvēšanu aiz neuzmanības un darba aizsardzības noteikumu pārkāpšanu.

Pirmās instances tiesā krimināllietā par vainīgu tika atzīts būvinženieris Ivars Sergets, kuram bez sešu gadu cietumsoda piespriedis arī liegums piecus gadus strādāt savā profesijā.

Naumaņa Gada balva mākslas kritiķā – Kārlim Vērđinam

Normunda Naumaņa vārdā nosauktā Gada balva mākslas kritiķā 10. janvārī sarīkojumā "NN nakts" tika pasniegta dzejniekam un literātūras kritiķim Kārlim Vērđinam, savukārt Jaunās kritiķes veicināšanas balvu saņēma kino kritiķe Agnese Lipska. Žūrijas pamatojumā, piešķirot galveno balvu Vērđinam, teikts, ka viņa recenzijas nav akadēmiskas, tomēr nedaudzos vārdos viņam izdodas precīzi pateikt ko būtisku par strāvojumiem, procesiem un aktualitātēm. "Šāda izteiksmes vienkāršība, vieglums un skaidrība ir iespējama vienīgi tad, ja rakstītājs saprot un zina daudz vairāk, nekā izsaka," norāda žūrija.

Pēc vērtētāju paustā, tāpat kā Vērđiņa dzejai, arī viņa recenzijām raksturīga ironija, kas liedz ar pārlieku nopietnību attiekties pret šedevriem, klasiķiem un au-

toram pašam pret sevi, taču šķietami nenopietnāajā atmosfērā nereti tiek risināti jautājumi, kurus citiem autoriem nebūtu drosmes cilāt. "Cilvēki, kas lasa Vērđiņu, ar katru rakstu kļūst nedaudz ziņošāki, arī tad, ja paši to nepamana," pauz žūrija. Kopā ar balvu Vērđiņš saņem 1500 eiro stipendiju, kuŗu atbalsta tehnoloģiju uzņēmums "Tilde".

Baldonē plāno celt katoļu baznīcu

Iedzīvotāju migrācijas dēļ daudzviet Latgalē baznīcas paliek arvien tukšākas, bet lielajās pilsētās un Pierīgā to nepieciešamība pieaug. Sapni par jaunu baznīcu sākusi lolot Baldones draudze. Jau vairākus gadus dievkalpojumi notiek nelielā dzīvojamajā mājā, kas kļuvusi par mazu.

Nelielā baltā ķieģeļu ēka atrodas starp citām dzīvojamajām mājām, un tikai plāksne pie tās liecina, ka te uz lūgšanām pulcējas ticīgie. Zemes gabals ar ēku Rožu ielā draudzes īpašumā nonāca deviņdesmito gadu beigās. Pašiem krājot naudu, ar nelieliem remontiem draudze centusies ēku uzturēt, taču tā ir sliktā stāvoklī.

Priesteris Ilmārs Tolstovs, kuŗš līdztekus Salaspils draudzei kalpo arī Baldonē, stāsta, ka saņēmis Rīgas archibiskapa mētopolīta Zbigņeva Stankeviča svētību, lai sāktu dievnama celtniecību Baldonē. Lai arī izskatītas iespējas par citu zemes gabalu, pagaidām palikuši pie tā paša, uz kuŗa atrodas dzīvojamā ēka. Turpat netālu ir arī luterāņu dievnamu un varētu izveidot vienu plašāku, kopīgu stāvvietu. Priesteris ir pārliecināts: "Cilvēkiem vajadzīga lielāka vieta, kur pulcēties, pandēmija jau arī kaut kad beigsies."

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

ČECHIJA. Latvijas vēstniece Gunta Pastore 5. janvārī, atzīmējot diplomātisko attiecību simtgadi starp Čehiju (toreiz Čehoslovākiju) un Latviju, Igauniju un Lietuvu, kopā ar Igaunijas vēstnieci Gitu Kalmetu (Gita Kalmet) un Lietuvas vēstnieku Laimonu Talatu-Kelpšu (*Laimonas Talat-Kelpša*) tikās ar Čehijas parlamenta (Deputātu palātas) prezidenti Marketu Pekarovu Adamovu (*Markéta Pekarová Adamová*).

Jaunais režisors Henrijs Arājs Valmierā iestudējis izrādi "Mans tēvs – Pīters Pens"

Rīgas cirka vadītājas amatā apstiprināta Māra Pāvula

Kultūras ministrija (KM) atklātā konkursā uz valsts SIA "Rīgas cirks" (RC) valdes locekļa amatu trīs pretendentu konkurencē par atbilstošāko izraudzījusi līdzšinējo Rīgas cirka stratēģiskās attīstības vadītāju **Māru Pāvulu**. Darba pienākumus jaunā RC vadītāja sāka pildīt 3. janvārī.

Māra Pāvula vairākus gadus strādājusi arī kā Rīgas cirka skolas vadītāja, bijusi biedrības "Sansusi" valdes locekle un producete – mākslas rezidenču programmas vadītāja, kā arī projektu vadītāja un producete vairākās citās ne-

valsts organizācijās, tostarp Beļģijā un Francijā.

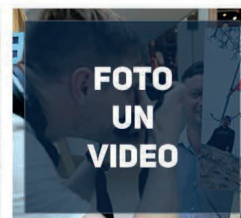
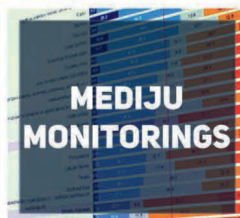
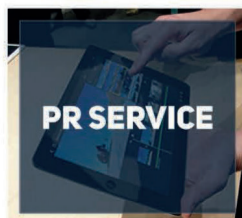
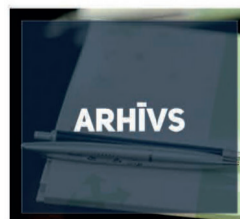
Latvijas Nacionālais vēstures muzejs laidīs klajā

480 lappušu biezu grāmatu "Ādolfa Karnupa dienasgrāmata. 1941–1946" – muzeja krājuma glabāta avota pirmpublicējumu, informēja muzeja pārstāvji.

Kā skaidroja muzejā, Ādolfs Karnups (1904–1973) bija viens no talantīgākajiem 20. gadsimta Latvijas vēsturniekiem, ar plašām zināšanām arheoloģijā, etnografijā, numismatikā, mākslas un kultūras vēsturē. Karnups vadīja arheoloģiskos izrakumus un etnografiskās ekspedīcijas, publicēja vairāk nekā 150 zinātnisku rakstu par arheoloģiskajiem izrakumiem Talsu pilskalnā, tautasdziesmām, tradicionālo apģērbu un citām tēmām. Dienasgrāmatas rakstītas no 1941. gada 4. janvāra līdz 1946. gada 15. martam. 28. martā Ādolfu Karnupu arestēja padomju drošības iestādes, inkriminējot viņam muzeja vērtību piesavināšanu.

Sešas paštaisītās burtiņās jeb nedēļas plānotajos izdarītais īsas, koncentrētas piezīmes par konkrētajā dienā darba vietā plānoto un paveikto, minētas personas, ar kuŗām plānota vai notikusi tikšanās, atzīmēti to autoram būtiski vietējie un starptautiskie notikumi. "Personīgajām vajadzībām tapušie pieraksti vēsta ne tikai par autora dzīvi un ikdienas darbu Valsts Vēsturiskajā muzejā (tagad Latvijas Nacionālais vēstures muzejs), bet izgaismo visai Latvijas sabiedrībai, kā arī kultūras un zinātnes institūcijām sarežģīto, trauksmaino un nežēlīgo okupāciju varu pārmaiņu laiku," norādīja grāmatas izdevēji.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

JURIS
LORENCIS

Pirmdien, 10. janvārī, Šveices pilsētā Ženēvā sākās ASV un Krievijas sarunas, kuŗās piedalījās ASV valsts sekretāra vietniece Vendija Šermana un Krievijas ārlietu ministra vietnieks Sergejs Rjabkovs. Tika pārrunātas Maskavas pieprasītās “drošības garantijas” un saspilējums, ko izraisījusi Krievijas kuŗaspēka koncentrācija pie Ukrainas robežas. Laikā, kad rakstu šīs rindas, vēl nav zināmi sarunu rezultāti. Viena no Krievijas prasībām ir NATO spēku atvilkšana no valstīm, kas šai militārajai aliansei pievienojās pēc 1997. gada. Tātad arī no Latvijas. Žēl, ka sarunas par mūsu drošību notiek bez pašas Latvijas piedalīšanās. Tikmēr Krievijas mediji jau berzē rokas, paredzot bezmaz vai Baltijas valstu “izslēgšanu no NATO”. Pagaidām varam mierināt sevi ar domu, ka mūsu intereses netiks nodotas. ASV vēstniece NATO Džuliana Smita apliecinājusi, ka ASV neapsver savu spēku izvešanu no Austrumeiropas. Savukārt Vendija Šermana savā *twitter* kontā 6. janvārī ierakstīja: “Es došos uz Ženēvu un Briseli, lai turpinātu Baidena administrācijas centienus veicināt tādu sadarbību ar mūsu NATO un ES partneriem, kas atturētu Krieviju no agresijas pret Ukrainu”. Un kāda sakrītība – naktī no 5. uz 6. janvārī Kazachstanas diktators Kasims Tokajevs griežas pie Kolektīvās drošības līguma organizācijas (Armēnija, Baltkrievija, Kirgizstana, Krievija, Tadžikistana un pati Kazachsta-

na) ar lūgumu palīdzēt apspiest valsti sākušos masu protestus! Jau 6. janvārī Kazachstanā tika ieviests Krievijas okupācijas kuŗaspēks, ko liekulīgi dēvē par “miera uzturēšanas spēkiem”. Nākamajā dienā, 7. janvārī, ASV valsts sekretārs Antonijs Blinkens pateica nu jau slavēto frazi, brīdinājumu Kazachstanai un pasaulei: “Jaunāko laiku vēsture ir sniegusi mācību – ja krievi ievācas jūsu mājā, tad viņus dažkārt ļoti grūti dabūt ārā” (“*I think one lesson in recent history is that once Russians are in your house, it's sometimes very difficult to get them to leave*”). Tajā pašā dienā notika Latvijas aizsardzības ministra Arta Pabrika telefonsaruna ar ASV aizsardzības sekretāru Loidu Ostinu. Mūsu ministrs norādīja, ka Krievijas ultimāti Latvijai ir nepieņemami: “Šis ir kritisks mirklis ne tikai Ukrainai un tās eirolatantiskajiem centieniem, bet arī pārbaudes moments Rietumu vienotībai, starptautiskajai uzticībai un demokrātiju spējai aizstāvēt savas vērtības”.

Kā redzams, pasaule ir iegājusi bīstamā, neprognozējamā turbulencē. Jautājums ir, lūk, par ko – cik stipri šodien ir Rietumi? Cik mēs varam paļauties uz ASV, NATO un Eiropas Savienību? Īsi pirms Ziemassvētkiem Šveices avīze “*Neue Zürcher Zeitung*” publicēja franču filozofa Paskāla Briknera (*Pascal Bruckner*) eseju “Eiropa dzīvo illūzijās”. Lūk, dažas Briknera domas, kuŗās vērts ieklausīties: “Eiropa šodien nevēlas dzirdēt sliktas ziņas. Tā dzīvo

cerībā, ka visas problēmas iespējams atrisināt ar dialogu un iecietību... Mūsdienu lozungus skan “mazo soļu demokrātija”. Bet lielās idejas ir noraktas, ideāli iet mazumā... Tas varētu darboties ideālā pasaulē, kur valda tiesības, dialogs un iecietība. Diemžēl realitāte ir citāda”. Brikners raksta: “Putins lieto “salami taktiku”, kas pazīstama kopš PSRS laikiem – pirms kāda zeme tiek norīta pavīsam, tai nogriež gabalu pa gabalam. Piemēri – Osetija un Abhāzija Gruzijā, Krima un Donbass Ukrainā, Piedņestra Moldovā. Viņa mērķis ir Eiropas izjaukšana un sadalīšana – kā atbība par 1989. gada pazemojumiem... Vienlaikus šis revanšists bauda milzīgu populāritāti galēji labējās un kreisajās Rietumu politiskajās aprindās”. Rezumējums: “Eiropa dzīvo illūzijās. Uz draudošajām briesmām Brisele reaģē ar pārsteidzošu naivitāti. Tā netic ļaunmam un aizbarikādējas aiz normatīviem, rēgulējumiem un procedūrām... Briesmas, kas savēlkas ap kontinentu, tiek ignorētas... Kuŗavīrs pārvērties par archaisku tēlu, ko vēl knapi piecieš. Eiropas demokrātijas ir patvērušās “mazo dzīves ērtību” pasaulē. Savā aizsardzībā tās pilnībā paļaujas uz ASV... Bet patiesība ir tāda, ka, ja ASV rīt pazudīs, Eiropa sabruks kā kāršu namiņš. Tā līdzināsies vēsturiskam luksusa kūrortam, kas ticis demontēts, sadalīts un izvazāts pa gabaliņam vien... Centrālās un Austrumeiropas valstīm ir taisnība tāda ziņa, ka savu ro-

bežu aizsardzībā tās pirmām kārtām paļaujas uz NATO. Bet viņas pārvērtē Amerikas izlēmību. Baidens neko nedarīs, ja Pekina rīt norīs Taivanu, bet Putins iemaršēs Ukrainā”.

Līdzīgus brīdinājumus jaunā gada pirmajās dienās izteicis amerikāņu politologs Frensis Fukujama. Viņš britu žurnāla “*The Economist*” izdevumā “Pasaule 2022” (“*The World Ahead 2022*”) publicējis rakstu “ASV hegemonijas beigās”. Fukujama uzskata, ka ASV lielākā problēma ir sabiedrības sašķeltība: “Aizvien grūtāk panākt vienprātību. Savulaik cīņa bija par nodokļiem un abortiem, tagad tā jau eskalējusies kaujās par kultūras identitāti. Ārējie draudi parasti vieno un saliedē sabiedrību kopīgiem mērķiem. Taču Covid-19 pandēmija parādīja, ka plaša sabiedrībā tikai palielinās”. Nevienprātība iespējot arī ASV ārpolitiku: “Puse no ASV republikāņiem ir pārliecināti, ka demokrāti apdraud ASV vairāk nekā Krievija”. Un Fukujama uzdod retorisko jautājumu: “Vai ASV ir gatava upurēt savu dēlus un meitas par Taivas neatkarību? Vai tā riskēs iesaistīties militārā konfliktā ar Krieviju, ja Maskava iebruks Ukrainā?” Viņa rezumējums: “ASV nekad vairs neatgūs savas kādreizējās pozīcijas, un to nemaz nevajag censties darīt. Tā vietā ASV kopā ar saviem sabiedrotajiem jācenšas uzturēt tāda pasaules kārtību, kuŗā iestājas par demokrātiskām vērtībām”.

Un tagad viena atziņa, kas aizvien skaidrāk izkristalizējas tieši šajās dienās. Pēc atgūtās Latvijas neatkarības izskatījās, ka mūsu trimdas organizāciju iespējas mazināsies, ka to galvenais darba lauks būs valoda, izglītība un kultūra. Tomēr ārzemēs dzīvojošie latvieši par sevi atkal atgādināja 2000. gadu sākumā, kad Latvija, Lietuva un Igaunija veda sarunas par pievienošanos NATO blokam. Tolaik ALA un PBLA veica milzīgu lobiju darbu, lai pārliecinātu ASV politiķus par NATO paplašināšanās nepieciešamību. Tagad, kad Krievija draud Ukrainai, bet Putins kopā ar Baltkrievijas diktatoru Lukašenko faktiski okupē Kazachstanu, mēs varam pilnībā novērtēt, cik svarīga ir Latvijas atrašanās NATO. Tas gan nenozīmē, ka mēs varam gulēt uz lauriem pārliecībā, ka Latvijas drošība un neatkarība garantēta uz mūžiem. Latviešu organizācijām ir jāturpina politiskā lobija darbs savās mītnēs zemēs, it īpaši ASV un Kanādā. Nepieciešamības gadījumā jākoordinē sadarbība ar lietuviešiem, igauņiem, poļiem un ukraiņiem. Atslābināties nedrīkstam ne mirkli. Diemžēl tāda ir pasaule, kuŗā dzīvojam.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

KĀRLIS
STREIPS

Šī gada 5. janvārī Krišjāņa Kariņa vadītā valdība kļuva par visilgāk pastāvošo valdību Latvijas vēsturē. 1078 dienas kopš apstiprināšanas Saeimā, par vienu dienu apsteidzot Kariņa kunga priekštecī Māri Kučinski! Te gan jāsaprot, ka visilgāk amatā esošais premjermministrs Latvijas vēsturē, ja neskaita Ulmaņa diktatūru, bija Valdis Dombrovskis ar 1777 dienām, taču tās bija trīs atsevišķas valdības, kamēr Kariņa kunga vadītais Ministru kabinets ir bijis vienīgais viņa vadītais.

Kariņa valdību 13. Saeima apstiprināja pēc ļoti garā procesa, kuŗā laikā toreizējais Valsts prezidents Raimonds Vējonis vispirms tās veidošanas iespēju uzticēja Jaunās Konservatīvās partijas (JKP) līderim Jānim Bordānam. Nesānā. Nākamais bija KPV LV pārstāvis Aldis Gobzems – arī viņam neizdevās. (Atskatoties gan varam atviegloti nopūsties, jo no advokātūras par ētikas pārkāpumiem izraidītais cilvēks nu nebūtu pats pārliecinātākais no premjēriem, un tas vēl ir ļoti maigi teikts.)

Tā teikt, trīs lietas – labas lietas, un pēc trīsarpus mēnešiem Krišjānis Kariņš piekrita nolikt mandātu Eiropas Parlamentā un kļūt par Latvijas premjēru.

13. Saeimas vēlēšanās nekanidēja, un viņa pārstāvētā *Jaunā Vienotība* tika pie tikai astoņiem no 100 mandātiem parlamentā, taču citas iespējas pēc J. Bordāna un A. Gobzema izgāšanās isti neviens nesaskatīja. Bija divas “sarkanās līnijas” – neviena partija negribēja veidot koalīciju ar *Saskaņu*, JKP atteicās piedalīties koalīcijā ar Zaļo un zemnieku savienību, to ne bez pamata uzskatot par partiju, kuŗai arīdzan ir bijušas problēmas ar ētikas principiem.

Kariņa valdība sākotnēji sastāvēja no *Jaunās Vienotības*, Nacionālās Apvienības, partijas *Attīstībai/Par*, JKP un KPV LV. Pirmajā gadā viens no būtiskākajiem uzdevumiem bija nodrošināt vairāk stabilitātes valsts finanču sektorā, jo vairāku banku sabrukšana pēc apsūdzībām dažādos grēkos nozīmēja, ka apdraudētas Latvijas attiecības ar citām valstīm pasaulē, tajā skaitā un it īpaši ar Ameriku. Koalīcija nodrošināja Egila Levita ievēlšanu Valsts prezidenta amatā, kā arī Mārtiņa Kazāka ievēlšanu Latvijas bankas prezidenta amatā.

Valdība nekavējoties uzsāka darbu pie kārtējām reformām Latvijas administratīvi teritoriālajā sistēmā. Iepriekšējā sistēma ar

daudziem maziņiem novadiņiem bija izrādījusies nepraktiska, jo atsevišķi no tiem nebūt neatbilda pat minimālākajām prasībām par novada statusu. Par reformām Saeimā un sabiedrībā tika lauzti šķēpi, taču galu galā reformas trešajā un galīgajā lasījumā apstiprinātas 2020. gada pavasarī. Pērn jūnijā bija pašvaldību vēlēšanas jaunās sistēmas ietvaros. Vien pāris dienas pirms tām Latvijas Satversmes tiesa procesa rīteņos iemeta sprunguli, noraidot Varakļānu novada pievienošanu Rēzeknes novadam. Vēlēšanas tapa atliktas gan mazajā Varakļānu novadā, gan lielajā Rēzeknes novadā, un galu galā patlaban Varakļānu novads ir vienīgais atlikušais mazitiņais novads.

Protams, valdības pirmajai gadskārtai tuvojoties, pasaulē sāka parādīties pati pirmā informācija par jaunu koronavīrusu. Kādu laiku nelikās, ka būtu iemesls globālai pānikai, taču drīz vien izrādījās, ka Covid-19 vīruss pārņēmis visu pasauli. Latvijā pirmais zināmais gadījums bija 2020. gada martā, ar to bija sasīrgusi sievieti, kuŗa bija atpūtusies Italijā, kur, kā izrādās, bija pirmais lielais slimstības epicentrs Eiropas kontinentā. Jau 12. martā Kariņa valdība izsludināja pirmo ārkārtas

situāciju, vispirms līdz 14. aprīlim, tad līdz 12. maijam un visbeidzot – līdz 9. jūnijam. Latvijas iedzīvotājiem tika pagērta roku mazgāšana un distancēšanās, bet ne vēl masku nēsāšana. 26. jūnijā Slimību profilakses un kontroles centrs vēstīja par 1112 kopumā inficētajiem mūsu valstī, no kuŗiem 175 bija nonākuši slimnīcā un 30 miruši. Gados jaunākais inficētais bija mazāk par gadu vecs.

2020. gada vasara pagāja salīdzinoši mierīgi, bet, kolīdz 1. septembrī sākās jaunais skolas gads, sāka uzrasties pirmās infekcijas. Skolēni un skolotāji nonāca karantīnā. Visa skolas gada garumā mācību stundas brīžiem notika klātienē un tad atkal neklātienē, un tā pa riņķi. Es pats 2021. gada pavasarā semestrī pirmoreiz neklātienē lasīju lekcijas žurnālistikas studentiem Latvijas Universitātē.

2021. gada sākumā sāka parādīties pirmās vakcīnas pret Covid-19, un tā bija joma, kuŗā sākotnēji Latvijas valdības reakcija bija vismaz jucekļa. Eiropas Savienības ietvaros mūsu valstij bija paredzēta konkrēta vakcīnu kvota, taču divi ierēdņi Veselības ministrijā nolēma – nē, paldies, nevajag! Līdz ar to vakcinācijas process Latvijā sākās klupšus,

krišus, plūs vēl valdības nenoteiktība radija telpu, kuŗā varēja izvērties visabsurdākie mīti un savzvēstības teorijas par Covid-19 vīrusu un it īpaši par vakcīnām. Un vēl piebilde, ka jucekīgā sākuma dēļ pērn janvārī amatu zaudēja veselības ministre Ilze Viņķele.

2021. gada pavasarī brūkošā partija KPV LV bija sabrukusi tiklīdz, ka tā tika izraidīta no Kariņa valdības. Koalīcijas partijām līdz ar to Saeimā bija tikai 47 balsis, taču viena daļa no, manā uztverē, visai absurdi lielajām frakcijām nepiederošo deputātu vajadzīgos balsojumos balso kopā ar koalīciju, kamēr citi – ar opozīciju. Visticamāk, Kariņa valdība noturēsies līdz 14. Saeimas vēlēšanām 1. oktobrī. Matēmatiskā nozīmē īpaši daudz koalīcijas variantu 13. Saeimā nav. Ja tā, tad Kariņa valdība paliks amatā līdz brīdim, kad ievēlētā 14. Saeima būs apstiprinājusi jaunu valdību. Grūti spriest, vai arī tai būs nepieciešams tikpat ilgs laiks kā 13. Saeimai tās darba pirmsākumos. Taču viens ir droši zināms. Artūrs Krišjānis Kariņš ir pirmais un līdz šim vienīgais premjērs, kuŗš nācis no trimdas latviešu kopienas. Par to *Laika* un *Brīvās Latvijas* lasītāji droši vien var justies lepni.

Rekordists

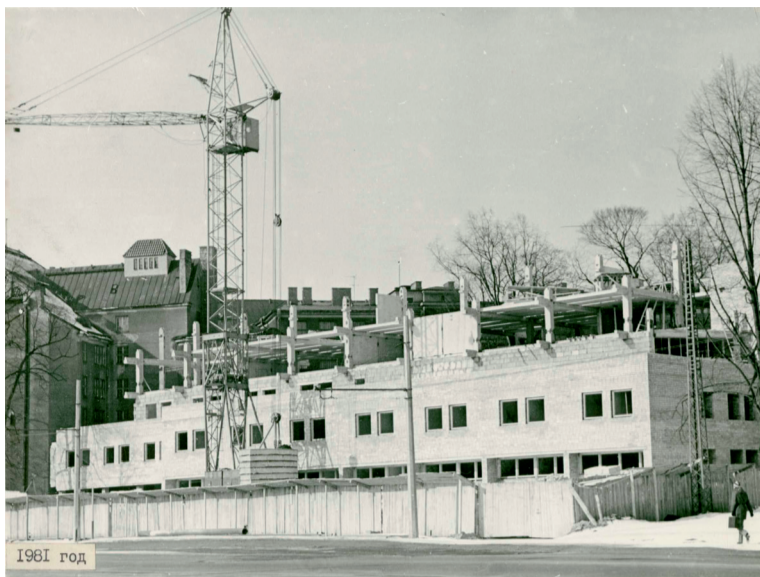

Mag. hist. AGNIJA LESNIČENOKA,
Latvijas Valsts arhīvs

2021.gada izskaņā apritēja 60 gadi kopš dibināts Latvijas Valsts arhīvs, kas glabā unikālu vēsturisko pieredzi – latviešu nācijas izdzīvošanu ilgas okupācijas apstākļos – gan okupētajā Latvijā, gan mītnes zemēs trimdā.

1961. gada 31. decembrī LPSR Ministru padome pieņēma lēmumu Nr. 831 par Centrālā valsts Oktobra revolūcijas un sociālistiskās celtniecības arhīva jeb CVORA izveidošanu no 1962. gada 1. janvāra. CVORA tika dibināts kā LPSR teritorijā izveidotu dokumentu (no 1917. līdz 1919. gadam un laikā no 1940. gada) saglabāšanas iestāde. Pirms PSRS okupācijas Latvijas Republikā pastāvēja 1919.gadā dibinātais Valsts arhīvs. Pēc okupācijas to pārdēvēja par Latvijas PSR Centrālā valsts arhīvu, savukārt CVORA dibināšana tika saistīta ar LPSR Centrālā valsts arhīva glabātavu aizņemību un kadru trūkumu, ar tā nespēju nodrošināt pienācīgu dokumentu saglabāšanu un izmantošanu zinātniskiem un tautsaimnieciskiem mērķiem. CVORA dibināšanu Latvijas PSR, iespējams, varēja ietekmēt arī Latvijas Komunistiskās partijas 16. kongress 1959.gadā, kas izskatīja nacionālās politikas ieviešanas jautājumus. Atkāpšanās no PSRS Komunistiskās partijas politiskajām nostādnēm veicināja nepieciešamību stiprināt valdošo ideoloģiju, jo PSRS partiju līderi arhīvu uzlūkoja kā aģitācijas un propagandas izplatīšanas līdzekļus, vēstures falsifikācijas ieroci. Dokumentu izmantošanai propagandas mērķiem bija dažādas formas – demonstrācijām, publikācijām, izmantošanai radio raidījumos, televīzijas programmām, lekcijās, plakātos u. c. Īpaša uzmanība publikāciju izstrādē bija veltīta PSRS "piemiņas dienām", Padomju Savienības cildināšanas un komunistiskās audzināšanas mērķiem.

Visu padomju laiku arhīvs un tā viesi bija pakļauti valdošajai ideoloģijai. Lai gan arhīva lasītava bija atvērta, pētniekiem bija liegta pieeja attiecīgu laika posmu un tēmu dokumentiem (piem., Latvijas Republikas laiks 1918. – 1940). Pirms lasītāju pieprasīju-

Latvijas PSR Centrālā valsts Oktobra revolūcijas un sociālistiskās celtniecības arhīva (tagad Latvijas Valsts arhīvs) ēkas celtniecība Rīgā, Bezdeliņu ielā 1, 1981.gads. Tā joprojām ir vienīgā arhīva vajadzībām būvētā ēka Latvijā. Foto: Osvalds Mazurs // Avots: LNA Kinofotofonodokumentu arhīvs

ma izpildes tie tika kritiski pārskatīti, izpēta izsniedzamo dokumentu saturiskā atbilstība pētniecības tematikai, izvērtēts jautājums par to izsniegšanas nepieciešamību, lai nepieļautu pētnieka iespējamu kaitniecību pastāvošajai varai. Sākot tikai ar 20. gs. 80. gadu nogali sākās atsevišķu dokumentu atslepenošana.

Pēc PSRS sabrukšanas un Latvijas neatkarības atjaunošanas uz visu arhīvu bāzes tika izveidoti valsts arhīvi, kas veiksmīgi turpina savu darbību arī mūsdienās. CVORA tika pārdēvēts par Lat-

vijas Valsts arhīvu (LVA) un darbojas saskaņā ar 1991. gada 26. martā pieņemto likumu "Par arhīviem". 1991. gada 7. janvārī LVA direktora amatā stājās Daina Kļaviņa, kuŗas vadībā turpmākās divas desmitgades arhīvs piedzīvoja lielas pārmaiņas – LVA pārņēma Latvijas Komunistiskās partijas, Valsts drošības komitejas, likvidēto un privatizēto uzņēmumu dokumentus, arhīvam bija fundamentāla loma Latvijas pilsoņu padomju laikā nacionalizēto īpašumu atgūšanā un kompensāciju saņemšanā, kā arī pa-

Latvijas Valsts arhīva pārņemtie Latvijas Komunistiskās partijas dokumenti, apstrādes process. Priekšplānā partijas funkcionāru lietas. 1990.gadu sākums // Avots: Latvijas Valsts arhīvs

Kalamazū, ASV 1997.gada 14.oktobris. Brīdis pirms konteineris ar Latviešu studiju centra nodotajiem dokumentiem uzsāk ceļu uz Latvijas Valsts arhīvu. Galvenie darba veicēji – latvieši no Kalamazū un tuvākās apkārtnes // Avots: Latvijas Valsts arhīvs

Jauna virtuālā izstāde – “Latvijas Valsts arhīvam 60”

Latvijas Valsts arhīva glabātava Bezdeliņu ielā 1a, Rīgā // Foto: Ojārs Jansons

domju okupācijas gados notiesāto personu rehabilitēšanā. Arhīvs pēdējos 30 gados izdevis vairākas publikācijas par PSRS veiktajiem noziegumiem pret Latvijas iedzīvotājiem, uz Latviju tika pavērts ceļš trimdas latviešu organizāciju un personu privātajiem arhīviem un dokumentiem. Rezultātā LVA 20. gs. 90. gados un 2000. gadu sākumā kļuva ievērojami bagātāks ar lielu daudzumu dokumentu, ko sastādīja gan LKP, gan VDK, gan trimdas dokumenti. Pašlaik LVA glabājas lielākā daļa Latvijā nonākušo trimdas dokumentu.

Latvijas Valsts arhīvs ar trimdas arhīvu vākšanu, sistematizēšanu, glabāšanu un popularizēšanu nodarbojas kopš 1993. gada, kad tika saņemti pirmie trimdas dokumenti. Lielākie nopelni saistās ar direktores Dainas Kļaviņas un LVA Kultūras dokumentu daļas, vēlāk Personu fondu un trimdas dokumentu nodaļas vadītāja Māra Branča centieniem dibināt kontaktus un īstenojot kopīgas ieceres ar trimdas latviešiem. Tas viss rezultējies ievērojamos fondu papildinājumos, organizētās konferencēs, izstādēs un publikācijās.

Šodien Latvijas Valsts arhīvs uzkrāj un glabā Latvijas PSR un Latvijas Republikas augstāko valsts pārvaldes institūciju un citu iestāžu, Rīgas un Jūrmalas pilsētas pašvaldību institūciju dokumentus, Latvijas un ārvalstu personu fondu un trimdas latviešu organizāciju arhīvus, Latvijas Sociāldemokratijas, Latvijas Komunistiskās partijas (LKP) un Latvijas PSR Valsts drošības komitejas (VDK) dokumentus par represētajām personām. Visi šie dokumenti glabājas divās arhīva pārvaldībā esošās ēkās – Bezdeliņu ielā 1a un Skandū ielā 14, Rīgā.

2021.gada pašā nogalē, arhīva darbinieku gadumijas kopabūšanā tika atklāta jauna virtuālā izstāde “Latvijas Valsts arhīvam 60”, kas pieejama ikvienam no ikvienas pasaules malas. Izstāde piedāvā ielūkoties arhīva vēsturē, nozīmīgākajos notikumos un dzīves aspektos, kas atspoguļo mūsdienas arhīvniecības attīstību, lomu politiskajos procesos, kopējās Latvijas vēstures ainas veidošanā, zinātniskajā pētniecībā, dokumentu popularizēšanā un to pieejamībā 60 gadu garumā. Saite uz izstādi – www.archiv.org.lv/lva60

Pēc lasītāju pieprasījuma izdota grāmatas "Trimdas arhīvu māju pceļš" papildtirāža

Trimdas
arhīvu
māju pceļš

Cena 10,- EUR

Sastādīja Māris Brancis
Redaktore Ligita Kovtuna

Grāmatas izdošanu atbalsta

KĻ Amerikas Latviešu
apvienības
Kultūras fonds

PALĪGS UN ROSINĀTĀJS
VĒSTURES LIECĪBU SAGLABĀŠANĀ

WWW.LAIKAGRAMATA.LV

“Nekad nenokaram degunu”

Cēsu “Vineta un Allas Kārumlādes” saimnieces Vineta Žamoidika un Alla Oldermāne-Vadzinska sarunā par dzīvi, darbu un gardumiem ar Salliju Benfeldi

Pirms divpadsmit gadiem pavārmeistars Vineta Žamoidika un Alla Oldermāne-Vadzinska atvēra Cēsīs savu kafējnicu-konditoreju, kas ir kļuvusi par daļu no pilsētas vizītkartes. Sarunās cēsnieki nereti to mīļi dēvē par “kārumlādīti” vai vienkārši par “lādīti” un uzskata, ka ciemiņi noteikti jāiepazīstina ar tās gardumiem.

Mūsu saruna notiek “Kārumlādē”. Saruna ir viegla un raita, abas saimnieces smaida, un ik pa brīdīm smieklis ir ne tikai viņu balsīs, bet arī acīs.

Vineta smeļ, ka ir Cēsu iedzīvotā, bet Alla ir no Piebalgas un par cēsnieci kļuvusi divdesmit gadu vecumā. Abas pavārmeistares iepazīnušas pirmajā darba vietā Cēsu hotelī, tur nostrādājušas gadus desmit, tad darba gaitas pašķīrušās, bet ne draudzība. Alla saka, ka jau no sākuma vairāk darbojusies kā konditore, reizē arī mācoties visus aroda knifņus. Ar laiku aizvien biežāk draugi, radi un paziņas lūguši uzcept kādu torti vai sagatavot svētku cienastus.

“Mēs visu laiku mācījāmies kaut ko jaunu, pētījām ārvalstīs izdotās pavārgrāmatas, žurnālus. Toreiz jaunums bija tematiskās tortes, saldumi, un sākām tos gatavot. Bieži vien nācās strādāt tā, it kā būtu divas darbvietas, jo, pārnākot no darba mājās, sākās otrā maiņa, jo pasūtījumu skaits tikai palielinājās,” stāsta Alla. Tā pamazām radusies doma, ka varētu atvērt kafējnicu, ar savu ideju abas padomu meklējušas biznesa inkubatorā un pēc aptuvenu gadu ilgas darbošanās tajā, rakstot biznesa projektus un mācoties uzņēmuma vadības pamatus, pienācis brīdis, kad kļuvis skaidrs – tas ir jādarā! Pēc diviem gadiem “Vineta un Allas Kārumlādes” cepumu kārbai tika piešķirts Cēsu vizītkartes goda nosaukums, tā tiek dāvināta Cēsu viesiem, un saimnieces saka, ka to pasūtījis pat konsulārais dienests Ziemassvētku dāvanām. “Tā bija gada balva, un mūsu cepumi ar Cēsu vārdu to nes tālāk pasaulē,” skaidro Alla. “Tas ir patīkami, ja saņem atzinību par savu darbu. Cēsu mērs mums ir teicis, ka “Kārumlādi” daudzi viesi ietvēr savā apmeklējamo vietu sarakstā, tas arī priecē. Tas dod enerģiju un spēku brīžos, kad liekas – viss, vairs nav spēka”.

Vai esat saņēmušas arī kādu praktisku atbalstu no pilsētas?

Alla. Cēsīm ir projektu darbi. Agrāk šiem projektiem varēja pieteikties jaunie uzņēmumi, konkursā varēja pieteikt projektu un iegūt grantu finansējumu tādām kā atspēriem. 2020. gadā Cēsu projektam varēja pieteikties jebkurš uzņēmums. Startējam ar savu jauno, vegānisko produktu līniju, kas nesatur glutēnu. Saņēmām diezgan lielu finanču grantu.

Vineta. Tas kļuva par mūsu desmitgades projektu. Pēc divu gadu darba saņēmām balvu –

Cēsu vizītkartes nosaukumu. Toreiz pārcēlāmies arī uz citām, lielākām telpām Rīgas ielā. Un pēc desmit gadiem – pilsētas finansiālais atbalsts. Patīkami, ka atzinību saņem arī tie, kuŗi jau labu laiku darbojas.

Atceros, ka, pirms desmit gadiem, kad pārcēlos uz Cēsīm, man sacīja, ka vērts aiziet uz “Kārumlādīti”, esot interesanta kafējnicīņa ar maizītēm un kūciņām, kādas nav citur. Un tā tiešām bija lādīte, ar dažiem galdiņiem.

Alla. Tur bija tikai trīs galdiņi, un mēs tagad sēžam pie viena no tiem apaļajiem galdiņiem, tie kalpo joprojām. Kafējnicas otro dzimšanas dienu jau nosvinējām šeit, Rīgas ielā.

Jūs ne tikai piedāvājat siltos ēdienus, dažādus našķus, kas gatavoti pēc jūsu receptēm, bet pie jums var nopirkt arī zemieku saimniecībās ražotus produktus. Kā tos izvēlaties?

Alla. Lielāko tiesu mūsu sadarbības partneru ir no Latvijas un no Vidzemes. Atnākot pie mums kaut iedzert tikai kafiju un apēst kādu pīrādziņu, katrs var iegādāties tepat tuvumā tapušus labumus.

Vineta. Mēs neatsakāmies sadarbīties ar dažādiem uzņēmumiem, bet pie mums var iegādāties, piemēram, Raunā gatavotus makaronus. Starp citu, šī uzņēmuma saimnieks kādreiz kā praktikants strādāja pie mums, kad bijām pavāres hotelī. Mūsu draudzība ilgst gadu gadiem. Arī pesto ražotāji ir mūsu draugu vidū. Ir labi, ja viens otru varam atbalstīt. Mēdz uzskatīt, ka latvietis ir viensētnieks, bet ir vajadzīgi sabiedrotie, ja gribi ko lielāku izdarīt.

Vai jums ir nācies ņemt kredītu?

Alla. Mēs esam apņēmušas iztikt bez kredītiem, tos neesam ņēmušas. Vienīgie kredītētāji ir bijušas mūsu ģimenes, ieguldījām pašas savus ietaupījumus. Esam iztikušas bez aizdevējiem

Vineta Žamoidika (pa kreisi) un Alla Oldermāne-Vadzinska

un lielu procentu maksājumiem. Sākām ar mazumiņu, uz mazo “Kārumlādīti” sākumā atnesām visu, kas mums bija mājās – pat mīklas rulli un cepumu formiņas.

Pandēmija droši vien arī jums ir grūts laiks?

Alla. Jā, pagājušajā rudenī un ziemā, “Kārumlādi” aizvērām, darbinieki saņēma valsts pabalstus, bet mums, īpašniecēm, valsts nemaksāja, un kļuva skaidrs, ka kafējnicā jāatveļ un mums jāgatavo produkcija līdzņemšanai, ja negribam izputēt. Cilvēki arī zvanīja un vaicāja, kad atkal strādāsim. Tā atkal sākām gatavot. Vasarā, kad varējām kārtīgi strādāt, jo mums ir galdiņi ārā, kur cilvēki varēja paēst, nopelnītais vismaz nose-

dza ziemas zaudējumus, un rudenī sākām *pa nullēm*.

Orģinālās receptes pašas izdomājat vai kaut kur atrodat? Piemēram, jūsu ceptās tortes ir lielais kārdinājums, grūti tam pretoties, un nenopirkt kaut vienu gabaliņu...

Alla. Receptes ir dažādas, ir no mammām un vecmāmiņām mantotās, ir tādas, kuŗas esam papildinājušas, mazliet mainījušas. Protams, ir receptes, ko var saukt par Latvijas standartu – piemēram, medus kūka. Esam pirkušas arī dažādas receptu grāmatas, arī semināros sadarbības partneri, kas piegādā šokolādes un marcipānus, mēdz piedāvāt receptes, kas ir pazīstamas Vācijā vai Francijā.

Vineta. Mēs vienmēr mēģinām kaut ko ielikt arī no sevis – kaut ko noņemt, kaut ko pielikt. Radīt tādu konditoreju, kas nav visiem un visur, tas bija viens no mūsu mērķiem, gribējām atšķirties. Mums reizēm jautāja, kāpēc mums nav magoņmaizīšu? Bet tās taču ir visur, kāpēc arī mums tās vajag?

Vai pēc divpadsmit gadiem vēl var izdomāt kaut ko jaunu?

Alla. Dažbrīd ir grūti, liekas, ka galvā ir pilnīgs tukšums, bet tad atkal atnāk kāda ideja, kas patiesībā it kā nav tik jauna. Mēs esam sākušas gatavot aknu pastēti līdzņemšanai pēc vecmāmiņas receptes, un cilvēki ļoti labprāt to iegādājas un saka, ka tai esot viņu bērnības garša.

Pirms dažiem gadiem jūs ciemos uzaicināja Brazīlijas latvieši. Kā tas notika?

Alla. Tas ir neticamais stāsts, mūsu dzīves lielākais piedzīvojums. Nupat saņēmām arī fotogrāfijas, jo decembrī divi puisi no Liepājas aizbrauca uz Brazīliju palīdzēt latviešu deju kopai sagatavoties un iemācīties dejas nākamajiem Dziesmu un deju svētkiem. Iedevām viņiem līdzīgu mūsu ceptās un izdekorētās piparkūkas cienastam Brazīlijas latviešiem. Tagad saņēmām fotografijas ar priecīgām, smaidošām un pazīstamām sejmām. Mūsu draudzība ilgst jau ceturto gadu.

Vineta. Cēsīs bija pilsētas svētki. Pie mums ienāca vispasaules cēsnieks, kā mēs dēvējam Aigaru Strausu, un piedāvāja mūs iepazīstināt ar diviem Brazīlijas latviešiem, kas ir atbraukuši uz Cēsīm. Tobrīd mums bija daudz darba, jo pilsētas svētku laiks vienmēr ir saspringts – mēs ne tikai vadām uzņēmumu, bet vienmēr arī pašas strādājam virtuvē. Ar Aigaru bijām iepazinušās, kad viņš bija koordinators Vispasaules cēsnieku dienām un tā ik pa laikam, kad bija Cēsīs, viņš ienāca pie mums. Aigars stāstīja, ka Brazīlijā tiek rīkotas etniskās dienas.

Alla. Latvieši dzīvojot Brazīlijā, kur dzīvojot trīspadsmit dažādu tautību iecelotāju kopienas, un arī latvieši rīkojot latviešu dienas.

Vineta. Un latviešiem vajadzētu latviešu pavārus. Tobrīd tā īsti nopietni to neuztvērām, jo kur esam mēs un kur Brazīlijā! Bet neko jau neiebildām un teicām, ka varam un ka maizi arī varētu cept un iemācīt, kā to darām. Pacienājām Aigaru ar zupu un “Kārumlādē” pašu cepto maizi. Sarunājām, ka sazināsimies un gājām uz virtuvi strādāt. Pagāja laiks, un mums atgādāja, ka esam taču piekritušas un tad sapratām, ka tas ir nopietni. Mēs pat nezinājām, ko darīt, jo mēs nekad abas kopā “Kārumlādi” neatstājam, vienmēr viena no mums te ir. “Kārumlādē” mums ir kā bērns, kuru visu laiku pieskatām.

Kopā ar deju kopu “Staburags” no Izui pilsētas Brazīlijā

(Turpinājums 9. lpp.)

DIĀNA
JANCE

Pēc Katrīnas dienas Latvijā uzsnīga sniegs – tik biezs un skaists, ka pat pieklusis šī gada sāpes, nošķirtība, bailes un apāmās domas. Tagad, decembra vidū, gan baltais brīnums jau teju nokūsis, bet gaišās domas iespējams aktivizēt un atgūt, domājot par visu labo, kas notiek, kas ir noticis. Esmu pateicīga par to sāpju pilno pienākumu, ko glābjot dzīvības, klusi un rezēm pat nemanāmi pildījuši Latvijas ārsti un māsiņas. Tā tas notiek visā pasaulē. Atmiņā palicis kāds pirms dažiem gadiem lasīts teikums: “Vairs nevaram dzīvot kā melnkoka tornī, izolējušies no labā un sliktā, no notiekošā tuvākā vai tālākā apkaimē vai zemeslodes otrā pusē” (mākslas zinātnieks Māris Brancis).

Iespējams, gaiši ir tāpēc, ka aizvadītajā gadā ik pa laikam izdevās sasaukties ar latviešiem tālās zemēs. Tās bijušas skaistas tikšanās, kuŗu laikā atklājām, kas mēs tādi, kāpēc vēl joprojām mums ir būtiski runāt latviski, saukt sevi par latviešiem.

JANVĀRIS

“Man ir liels prieks, ka latviešu mākslinieki un mūziķi ir izdomājuši dažādus veidus, kā cauri visām grūtībām darboties un uzurēt mākslas un mūzikas mīlestību. Redzot, cik izturīgi ir cilvēki Latvijā, esmu pati jutusies stiprāka un domājusi – arī mums ir jāiztur, citādi nevar!” – teica **Dace Aperāne**, kad pērn, dažas dienas pēc Ziemsvētkiem sarunājos ar komponisti. Patie-

sībā tieši saruna ar Daci aizsāka tikšanās brīžu virteni. Viņu pazinu jau sen – komponiste bieži strādājusi Latvijā, uzstājusies koncertos, organizējusi meistarklases un atbalstījusi jaunus talantus. Man liekas, ka bez viņas enerģijas un tai pašā laikā gaišā skata daudzu gadu garumā būtu bijis daudz ilgāk un grūtāk apvienot pasaulē izklidušos latviešu mūziķus. Varbūt tieši šajā sarunā sajutu, cik mēs patiesībā esam tuvu? Cik esam laimīgi dzīvot mūsu laikā un sajūties tik tuvu? Pēc kaŗa manai vecvecmāmiņai tādas iespējas nebija – viņa vēl ilgi nezināja, kur palika, vai izglābās viņas brālis un māsa ar ģimenēm, daudzie draugi un paziņas. Vēl ilgi viņi nevarēja sazināties un vairs nekad nesatikās.

FEBRUĀRIS

“Šis laiks ir pierādījis, ka mēs tiešām cits citam esam vajadzīgi!

Cilvēki ir sociālas būtnes. Un brīvība! Tas ir tik dīvaini, ka bijām sākuši uzskatīt brīvību par pašsaprotamu. Es nekad nevarēju iedomāties, ka brīvību mums pēkšņi varētu atņemt, bet tad tas notika,” saka latviešu visslaivenākā aktrise Ņujorkā **Laila Robiņa**. Par viņu biju dzirdējusi,

Rīgā biju pat satikusi vienu no viņas māsām – Dainu, bet bija brīnišķīgi priecīga sajūta, kad Laila man atsaucās un piekrita sarunai. Nezin kāpēc biju iedomājusies, ka viņa būs mazāk “latviska”, ka smiesies plašus un skaļus amerikāņu smiekļus. Bet nē – aizrunājāmies par Latvijas pagātņi, par ziemu un sniegotājiem ceļiem... Nebija grūti iedomāties slaveno amerikāņu aktrisi lepni nēsājam latviešu tautastērpu. Starp citu – skaistās, gluži kā no Holivudas divu laikiem nākušās Lailas fotografijas mani sasniedza, slēpojot pāri Zemgales laukiem, manās senču mājās. Tajā brīdī lielā pasaule likās tik neticami tuvu. Mēs visi esam cēlušies no vienas zemes.

MARTS

“Kad biju jaunāka, nejutos parreiza, un man likās, ka cilvēki mani nepieņem kā īstenu latvieti. Bet tad kādā brīdī sapratu, ka ir vienalga, ko dara citi, es pati sevi zinu, ka esmu latviete. Tas ir veidojis manī visu, kas es esmu – gan valodas, gan mākslas un mūzikas ziņā, man tas viss patīk, mana identitāte pasaulē ir absolūti neatšķirama no latvietības.”

Pavasārī iepazīnos ar māksliniecīti no Čikāgas – **Ritu Grendzi**. Patiesībā – Ritu “satiku” pavisam nejauši, sākām sarunu par skriešanu – viņa bija izdomājusi virtuāli “apskriet” ap Latviju, tādā veidā vācot naudu Latviešu Fonda projektiem. Arī es kādu gabalu “skrēju” līdzi. Kas sarunās ar Ritu uzrunāja visvairāk? Varbūt tā bija viņas tik latviskā krāsu izjūta, dzīvesprieks un čaklums. Ne velti mākslinieces 2017. gada izstāde Latvijas Nacionālajā bibliotēkā saucās “Simt

raksti tiem, kas meklē gaismu”. Man liekas, Ritas rokās atdzīvojas tūkstošiem seno latvju rakstu un atrod savas šodienas krāsas. Seno rakstu nozīmi mēs vēl minam, diezin ko par mums domās tie, kuŗi nākotnē mēģinās atminēt šodienas zīmes?

APRĪLIS

“Angliski ir vārds “resilience”. Latviski tam ir dažādi tulkojumi – gan izturība, gan attapība, gan elastība: kā pārdzīvot laiku, uzturot garu. Mēs zinām latviešu tautasdziesmu: “Liku bēdu zem akmeņa, pāri gāju dziedādama.” Tas ir iekodēts latviešos – kā var tikt galā ar šausmām,

sērām, pārdzīvojumiem. Tagad tas ir galvenais jautājums, ar kuŗu nodarbojas daudzi, – kā garīgi nesabrukt.” To teica režisore, rakstniece un teātra mākslas pasniedzēja Toronto universitātes Drāmas, teātra un performanču centrā **Baņuta Rubess**.

MAIJS

“Ticu, ka par to skaļi spēj runāt drosmīgākie, jo atklātība apkārtējo attieksmi patiešām maina, un ne vienmēr uz pozitīvo pusi. Runājot par šo visu skaļi, ir jābūt gatavam dažādām reakcijām, un nepatīkamam reakciju gadījumā jāatceras, ka tieši tava pieredze var kādam citam palīdzēt – izprast grūtības, nezaudēt cerību un ticību. Ir svarīgi runāt publiski, taču tikai tad, kad un ja tam esi gatavs, – nenodarot pāri sev.”

Jaunā latviešu autore **Linda Mateša** dzīvo Nīderlandē, vēl viņa nav uzrakstījusi daudz grāmatu, bet mērķis ir īpašs – daļu no katras pārdotās grāmatas viņa ziedo smadzeņu audzēju un epilepsijas pacientu atbalstam.

Šis bija gads, kad daudzreiz pamanīju, cik ļoti lielu atbalstu mēs, latvieši, citi citam varam dot. Un arī dodam.

JŪNIJS

“Vai nav brīnišķīgi, kā mūsu valoda un kultūra mūs visus

var vienot? Uzstājos Luksemburgā, un uz koncertu bija atnākuši latvieši. Pat nezināju, ka viņi tur ir. Pēc tam iepazīnāmies, un noslēgumā visi kopā dziedājām Latvijas himnu, tas bija tik spēcīgs brīdis, mums acīs bija asaras. Toreiz teicu: mana ģimene ir tālu projām, jūs mani pat nepazīstat, bet jutos, kā atradis īstus radniekus.”

Tiek lēsts, ka aptuveni 20 tūkstošiem Brazīlijas iedzīvotāju ir latviskas saknes. Latvieši ir mūzikāla tauta, un tā arī meklētājā ierakstīju – “latvietis Brazīlijā. Mūziķis”. Sazinājos ar pianistu **Paolo Šteinbergu**. Mūsu saruna aizveda tālos laikos, un mēģinājām saprast, un kuŗas Latvijas puses savulaik pasaulē devās Paolo vecvecāki. Klausoties Paolo, kuŗš Latviju ir apciemojis tikai reizi dzīvē, tik mīļi latviskas likās viņa ilgas pēc mājās cepietiem pīrādziņiem. Jā, esmu pamanījusi – daudzi no tiem, kuŗi nemāk latviski, zina vismaz divus vārdus – “paldies” un “pīrāgi”. Vai ir iespējams iekodēt garšu un smaržu? Laikam gan.

JŪLIJS

“Rīga! Man patīk pilsēta, kur Latvijas kultūra izskan tik daudz un dažādās mākslās: arhitektūra, mūzeji ar mākslas darbiem, laba mūzika... Atceros, kā skolā, toreiz vēl pavisam maza, centos izskaidrot, ka mana māte ir latvieti no Latvijas. Tolaik bērni un pat pieaugušie drīzāk saprata, ka domāju par Lapzemi, tajā laikā Latvijas vārds bija praktiski nedzirdēts. Es domāju, ka tieši manas latviešu saknes ir devušas lielo mīlestību pret dabu, augiem. Ceru, ka nākamgad atkal varēšu braukt uz Latviju.”

Ainavu architekti **Mariju Džūliju Da Sacco** esmu pazīnusi vienmēr, pazinu vēl, pirms mēs satikāmies. Viņa ir mūsu ģimenes itāliešu daļa, un toreiz, kad mūs šķīra “dzelzs priekšsargs”, šis tuvais tālums bija sāpīgs. Viņas māte bija māksliniece Vija Spekke, viņas vectēvs bija sūtnis

un vēsturnieks Arnolds Spekke. Arī Džūlija ir no tiem tik daudzajiem latviešiem, kuŗi nemāk latviski, bet dziļi mīl Latviju.

AUGUSTS

Vasaras vidū satiku plati smaidošu un enerģisko Kalifornijas latvieti **Zili Dumpis**, kuŗa jau daudzus gadus atgriezies savās vīra mājās Jūrmalā. Viņa

man iedeva zibatmiņu, kuŗā vajadzēja būt fotokadriem no tikšanās ar zviedru kungu Lenartu Lībeku, kas savulaik dzīvojis viņas vīramātes mājiņā un kuŗa tēvs, Ķeguma spēkstacijas inženieris no Zviedrijas, 1939. gadā uzņēma filmu par Latviju. Nejauši pie manis nonāca kāds cits mazs atmiņu glabātājs – tajā bija daudz mūsdienu bilžu no Zīles meitu un viņu ģimeņu svinībām. Skatoties tajās, redzēju līdzīgus kadrus, gluži kā pirmskaŗa filmiņā – skaistu, izremontētu vasaras mājiņu, priedes, gandrīz sadzirdēju abu Zīles mazdēlu smiekļus un noskatījos rotaļās. Laimīgo Jūrmalas vasaru dzīve turpinās – tā, it kā gaŗo okupācijas gadu nemaz nebūtu bijis.

Tā, itin kā nemaz nebūtu bijis... Šis ir tas iemesls, kāpēc mums ir tik svarīgi būt kopā, citam citu atrast un atrast, par ko sarunāties. Man patīk iedomāties, ka ikviens, jebkur ir daļa no Latvijas, arī no mūsdienu Latvijas. Mūsdienu Latvija ir daudz plašāka par mūsu valsts robežām. Cik mēs būtu stipri un bagāti, ja no mūsu zemes nevienam nekad nebūtu bijis jāaizbrauc, jāaizbēg un tur, svešumā, jāpaliek!

SEPTEMBRIS

Dažreiz šajā vasarā senču mājās, kuŗās mūsu dzimta dzīvo vismaz kopš 1710. gada, es ceļu ābolmaizi. Āboli bija krituši no mana vecvecvectēva sētās vai stādītās ābeles, to ceļu maizes krāsni, kuŗas būvēšanu bija pieredzējuši mans vecvectēvs un vecvecmāmiņa. Gan mājās, gan ābele, gan krāsni bija piedziļojušas gaŗus gadus, kuŗu laikā mēs, gluži kā daudzi citi, nedrīkstējām dzīvot dzimtas mājās. Mums bija tā laime atgriezties. Un nu es varu rasotā zālē, palsā agra rudens ritā lasīt no sensenos laikos iesakņojušās ābeles kritušos ābolus.

(Turpinājums 9. lpp.)

“Nekad nenokaram degunu”

Cēsu “Vineta un Allas Kārumlādes” saimnieces Vineta Žamoidika un Alla Oldermāne-Vadzinska sarunā par dzīvi, darbu un gardumiem ar Salliju Benfeldi

(Turpināts no 7. lpp.)

Alla. Attālums jau arī milzīgs, otra pasaules mala. Sapņojot par to, kur kādreiz gribētu nokļūt, par Brazīliju nekad nebijām pat iedomājušās. Un tad Aigars piezvanīja un pateica, ka ir biļetes un mums jāsāk posties. Sajūta bija nereāla, tikai pamazām sapratām, ka tā tiešām notiks, mēs lidosim uz Brazīliju pie latviešiem! Bijām tur trīs nedēļas. Nākamajā rudenī atkal lidojām ciemos uz Brazīliju. Tad sākās pandēmija, tagad, protams, nezīnām, kad atkal varēsim ciemoties. Bija ļoti interesanti iepazīties ar latviešiem Brazīlijā, dzirdēt, kā cilvēki, kuri nekad

nav bijuši Latvijā, runā latviešu valodā, kā kundzes deviņdesmit četrus gadus vecumā izmet kādu tautas teicienu, kuru no Latvijas līdzī paņēmuši viņu vecvecāki. Viņi dziedāja tādas dziesmas! Tā ir bagātība, ko vairāk nekā pirms simt gadiem, viņu senči ir paņēmuši līdzī, un ir saglabāts latviskums.

Vineta: Brīžam tirpiņas skrēja pār kauliem, kad viņi dziedāja latviešu dziesmas. Tur pieredzētais un piedzīvotais mums lika uz savu latvietību paraudzīties arī mazliet citādāk, padomāt par to. Latviešu kopienai pievienojusies arī cilvēki, kuŗi nav etniskie latvieši, bet ir ieprecējušies. Viņi savā sirdī ir kļuvuši par

latviešiem un ir tik ļoti latviski, ka tajā brīdī jūties lepns par savu Latviju, par to, ka to pārstāvi. Latvieši Brazīlijā ir pratuši saglabāt savu latviskumu, un tad jādodomā, ka mēs šeit reizēm to kaut kā palaizām vaļā, it kā pazaudējam savu patriotismu.

Šis gads nebūs viegls nevienam nekur, vai jums ir padoms pašām sev, kā tikt cauri šim skarbjam laikam?

Alla. Mums vienmēr gribas kaut ko izdomāt, nepadoties. Brazīlijā skatījāmies, kā viņi gatavo un tas ir tik garšīgi! Jautājām, kas tad tur ir klāt, viņi saka, ka tikai sāls. Izrādās, ka sālim ir dažādas piedevas. Pēc savām garšas sajūtām uztaisījām savu

Vineta un Alla kopā ar Brazīlijas latviešu draugiem

sāli un tagad prātojam – varbūt jāliek burciņās un jāpārdod? Nesen sākām taisīt un likt mazajās burciņās pikanto tomātu zaptīti – zeltaino lupītas ievārijumu no dzeltenajiem tomātiem un vairāku veidu pipariem. Ir jāmeklē kaut kas jauns un interesants. Visgrūtākais laiks ir janvāris un februāris, tas laiks ir jāiztur. Būs labi, mums nepatīk žēloties, ir jādara. Un prieku nes arī paldies par darbu, ko saņemam no cilvēkiem. Daudzi mūsu kārumus sūta latviešiem uz citām valstīm. Latvieši ir visur pasaulē, un ir prieks, ja mūsu “Kārumlādes” vārds ir nokļuvis

pie viņiem. Mēs nenokaram degunu, vismaz ne abas vienā laikā. Ja vienai ap sirdi kļūst bēdīgāk, tad otrai jau ir pārgājis un var pabakstīt un par visu pasmaidīt. Tā ir latviešu spītība. Un mūsu ģimenes – gan vīri, gan bērni – no pirmās dienas ir mūsu lielākais atbalsts.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Gaisma pār latviešiem pasaulē

(Turpināts no 8. lpp.)

2021. gada sarunas atceroties

OKTOBRIS

Pēc dzejnieces Astrīdes Ivaskas aiziešanas Viņšaulē, man tika dota iespēja piedalīties kādā īpašā ceremonijā. Dzejnieces tēvs bija Latvijas armijas ģenerālis Mārtiņš Hartmanis, un nu jau 16 Nacionālās aizsardzības akadēmijas absolventiem ir piešķirti Latvijas armijas ģenerāļa Hartmaņa Goda zobenī. Zobenu saņem ne tikai par lieliskām zināšanām, bet arī teicamu pilsonisko un militāro stāju, skaidru dzīves pozīciju un ideāliem, kā arī cieņu pret tradīcijām un valsts vēsturi. Goda zobenu ir ieguvuši vislabākie, bet teicama militārā un kultūras stāja ir daudziem kareivjiem. Ne velti aptaujā par uzticamāko institūciju Latvijā lielākā daļa iedzīvotāju minējuši Latvijas Nacionālos bruņotos spēkus.

NOVEMBRIS

“Es esmu ļoti grūti un daudz citīgi strādājusi, lai man izdotos. Nedomāju, ka tā būtu no-

ticis, ja vienkārši sēdētu divānā un sapņotu, ka visi tie ansambļi tikai nāks un pasūtīs tavu mūziku. Tā nenotiks.”

Rudenī, Latvijas svētku mēnesī, sazinājos ar **Ellu Mačēnu**, jaunu latviešu komponisti no Austrālijas. Varbūt, tieši saruna ar Ellu deva visstiprāko pārliecību par latvietības turpinājumu pasaulē. Sidneja liekas esam tik tālu, un ģeogrāfiski tā ir tālu, bet, manuprāt, tieši Ella, kuŗa dzimusi teju pusgadsimtu pēc Otrā Pasaules kara un Latviju pirmo reizi apciemoja tikai 17

gadu vecumā, ir viena no mūsdienu vislatviskākajām skaņu radītājām. Neatceros, kad, jau pirmo reizi klausoties, kāda koŗa dziesma mani būtu savīļņojusi tik ļoti kā Ellas komponētā “Ar Dieviņu”. Tā skan ar Ellas vecmāmiņas Ainas Andersones vārdiem. Sveicu Ellu, PBLA Kultūras fonda galveno balvu saņemot!

DECEMBRIS

Mēneša vidū pēkšņi manā redzeslaukā tīmeklī parādās lūgums: “Mīļie KBLS (Krišjāņa Barona latviešu skolas) vecāki! Atbrauciet bērniem drusku agrāk pakaļ šodien! Mums vajag talciniekus pie piparkūku cepšanas! Citādi skolas eglītē piedāvās tikai sadegušas un nobirušo cukuru...” Nē, es neesmu latviešu vecāku pulciņā tālajā Amerikā, Čikāgā. Un tomēr liekas, ka šis mīļais lūgums uzrunā arī mani, mūs visus. Tuvojās taču latviešu Ziemsvētki – ar piparkūkām, pīrāgiem un domām par satikšanos....

WWW.LAIKAGRAMATA.LV

UN KO NU?!

Cena 12, - eiro

Grāmatas “Un ko nu?!” autore Silvija Grigule Džonsa ir Īrijas veclatviete, Zaļajā salā nokļuvusi līdzīgi citiem latviešu bēgļiem pēc Otrā pasaules kara. Māte sešiem bērniem un 13 mazbērniem, Īrijas latviešu vidē atsaucīga ar savu pieredzi un zināšanām. Viņas grāmata ir vērtīgs mazāk zināmas latviešu trimdas stāsts, balstīts faktos. Šī ir vien otrā grāmata par latviešiem Īrijā, kur joprojām mīt un darbojas ievērojama latviešu kopiena.

Grāmata sarakstīta aizraujošā vēstījumā, balstīta faktos, atklājot arī vēsturisko un specifisko laikmeta fonu. Tapusi pēc 13 gadus vecās mazmeitas rosinājuma, tāpēc sarakstīta valodā, kas saprotama arī pusaudžiem.

Grāmatas izdošanu atbalsta PBLA Kultūras fonds

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU APVIENĪBA
KULTŪRAS FONDS

LIGITA KOVTUNA

Iepazīsimies – Ivars Veits

Jūs esat uzņēmies lielu un labu darbu – grāmatu “Atmiņas par Eslingenu” pārtulkot vācu valodā, lai to nākamvasaras svētkos *Eslingena 75* piedāvātu Vācijas interesentiem. Kā iet?

Tulkošana iet strauji uz priekšu. Līdz janvāra beigām būs gatavs.

Kāda ir jūsu personīgā saikne ar Eslingenu – “mazo Latviju”?

Ar Eslingenu man ir vairākas saiknes. Pirmām kārtām es te lasu lekcijas Techniskajā Akadēmijā jau kopš 50. gadiem. Turklāt man ir ilggadēja draudzība ar mūsu bijušo archibīskapu Elmāru E. Rozīti. Elmārs mūs ar sievu laulāja, un mūsu dēlam viņš ir krusttēvs. Dēls Jānis piedzima Vācijā un es ar viņu vienmēr runāju tikai latviski. Viņš divus gadus dzīvoja un strādāja Rīgā.

“Uz “mana akmeņa” Liepājā, blakus tenisa laukumam 1939. gadā... un nesen. Ik reizi, kad es atbraucu uz Liepāju, mans pirmais gājiens ved uz to vietu, kur bērnībā reiz sēdēju. Akmeņš gan jau krietni iegrimis, bet vēl ir!”

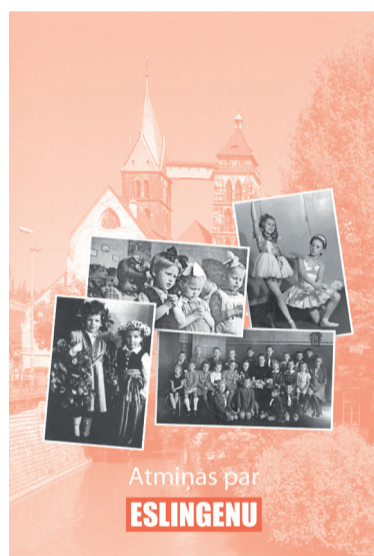
biedrības Vācijā līdzdibinātājs (1980). Savas zināšanas varēju izmantot, piedaloties “Latviešu tehniskās terminoloģijas vārdnīcas” redakcijas darbā. Pats sarakstīju vairāk nekā 1700 šķirklus par akustiku latviešu, angļu un vācu valodā.

Ir arī kāds paveikts sirds darbs – pirmā SOS bērnu ciemata izveidošana Īslīcē, Bauskas rajonā.

Uz tikšanos Eslingenā!

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Man gan ir citāda biogrāfija nekā mūsu bēgļiem, kas te ieradās kara beigās. Maniem vecākiem bija iespēja 1941. gada februārī atstāt Latviju, man tolaik bija pieci gadiņi. 1961. gadā, t. i. 20 gadus vēlāk, es aizbēgu no komunistiskās Austrumvācijas (VDR). Es no pirmās dienas meklēju kontaktus ar mūsu tautiešiem te, Rietumvācijā. Aktīvi iesaistījos Mīnsteres ģimnazijas darbā, vairākus gadus biju Latviešu kopības Vācijā priekšsēdis. Arī latviešu draudzes priekšsēdis Štutgartē un Hanovertē.

Kuņas personības jums šai laika gaitā bijušas visnozīmīgākās, kopā veidojot un uzturot latviešu kultūru un sabiedrisko dzīvi Vācijā?

Tādu personību man ir daudzas: Latviešu Centrālā Komitejā (LCK), Mīnsteres Latviešu ģimnazijas vadībā, Daugavas Vanagos utt.

Kādas ir jūsu šābrīža saiknes ar Latviju?

Daudzas un dažādas. Turklāt mums kopš 18 gadiem Liepājā ir pašiem savs dzīvoklis. Es bieži lasu lekcijas Liepājas un Jelgavas Universitātēs, kā arī profesionālajos semināros – esmu būv-akustikas speciālists, darbojos arī Latvijas Akustiku apvienībā. Biju arī Latviešu Inženieru

Lūdzam atsaukties!

Gatavojoties Eslingenas Dziesmu svētkiem 75, kas notiks nākamvasar – no 16. līdz 19. jūnijam Vācijā, pilsētā pie Nekāras, kur atkal iecerēta bagāta un daudzveidīga kultūras programma, aicinām jūs talkā!

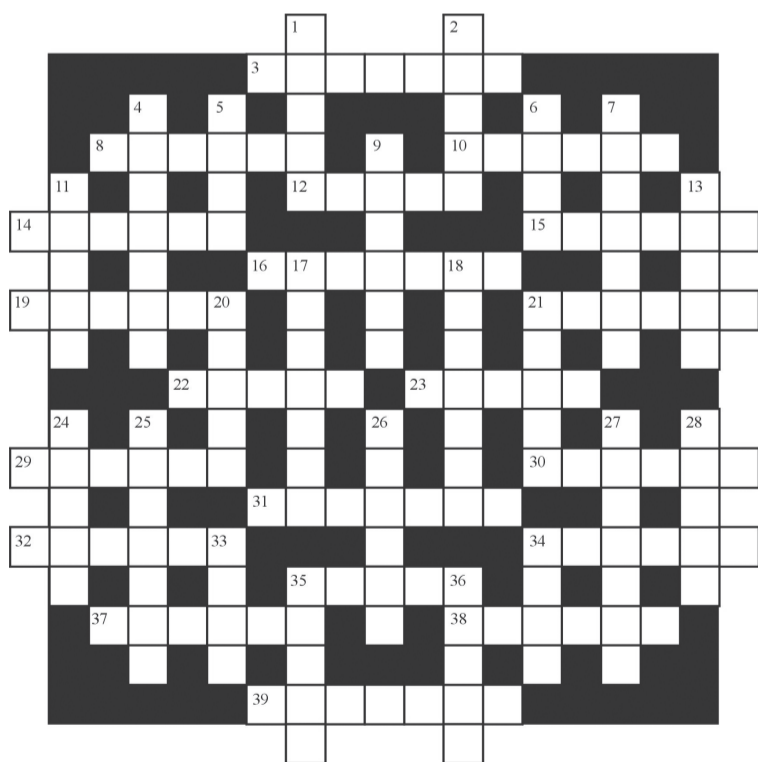
Lai svētkus kuplinātu, to organizatori lūdz pārskatīt gan bijušo eslingeniešu, gan arī citu DP nometņu latviešu privātos vai biedrību arhīvus, kuņas, esam pārliecināti, glabājas ne viena vien vēstule, kas Vācijas nometnēs rakstīta laikā no 1946. līdz 1949./50. gadam. Šodien katra šāda vēstule ir svarīga un nenovērtējama liecība, kuņā jūtama tā laika noskaņa, kuņā noteikti virmo visdažādākās emocijas, sākot ar gaidāmo satikšanās prieku, satraukumu, gatavojoties svētkiem, un beidzot ar atvadu asarām, kad svētki norimuši, bet atmiņas palikušas.

Ļoti gaidīsim!

Vēstules (pār fotogrāfijas vai ieskenētas), lūdzu, sūtiet uz redakcijas e-pastu: redakcija@laiks.us, redakcija@brivalatvija.lv
Paldies Dagnijai Neimanei par atsaucību!

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Limēniski. 3. Slazdi. 8. Ieteikums. 10. Reliģiski grupējumi. 12. Īss jautra satura priekšnesums. 14. Dāvanas. 15. Dzēlīgs nopelums. 16. Smagums lidaparāta celtpējas rēgulēšanai. 19. Neliels pārtraukums intensīvā darbā. 21. Pilsēta Itālijas ziemeļrietumos. 22. A. Bela romāns. 23. Pūču dzimtas putns. 29. Latviešu gleznotāja (1939). 30.

Valsts Eiropā. 31. Pie virsdrēbju apkaklēm piestiprinātas galvassegas. 32. Apdzīvota vieta Alūksnes novadā. 34. Ciemiņš. 35. Aparāti jūras dziļuma noteikšanai. 37. Valsts Āzijas dienvidos. 38. Apavi. 39. Elastīga mehānismu detaļa.

Stateniski. 1. Parupja satura komēdija. 2. Saules sistēmas planēta. 4. Strinkšķināms somu

un karēļu mūzikas instruments. 5. Latviešu diriģents (1917-1967). 6. Pliknis. 7. Kaču dzimtas dzīvnieks. 9. Novada centrs Latvijā. 11. Upe Kurzemē. 13. Bišu tēviņš. 17. Medicīniska iestāde. 18. Pilsēta Somijas dienvidos. 20. Upe Tālajos austrumos. 21. Upe Dienvidrietumu Āzijā. 24. Zvejas rīks. 25. Sterilas marles strēmeles, kuņas ieliek brūcē. 26. Asa, īslaicīga kustības ātruma palielināšana sportā. 27. Apsveikuma raksti glītos ietēpos. 28. Staltbriedis. 33. Vīrieša vārds (*novembr.*). 34. Pilsēta Igaunijas dienvidaustrumos. 35. Strinkšķināmais mūzikas instruments. 36. Ziedkopa.

Krustvārdu mīklas (Nr. 01) atrisinājums.

Limēniski. 2. Kariatīde. 7. Vimba. 8. Zaube. 9. “Mcirī”. 11. Bali. 12. Paniņas. 13. Āres. 17. Rampa. 19. Saiga. 21. Inese. 23. Triki. 24. Breve. 25. Erots. 26. Sloka. 28. Erato. 29. Ieva. 31. Cikādes. 34. Kebs. 38. Irsis. 39. Kriki. 40. Utena. 41. Saskaitīt.

Stateniski. 1. “Diena”. 2. Kalē. 3. Rumba. 4. Īrija. 5. Ezis. 6. Ibēre. 10. Ipiķi. 11. Burtnieki. 14. Skeletons. 15. Kariess. 16. Ķimenes. 18. Metro. 19. Seims. 20. Ambra. 22. Eseja. 27. Omārs. 30. Ezers. 32. Ibiss. 33. Elсот. 35. Berne. 36. Asis. 37. Ļaut.

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, veltīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ. Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus. Mūsu nākamais lielais kopdarbs – uzcelt Saieta namu! **Palidzi! Ziedo!**

Nodibinājums “Kokneses fonds”

Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

Ziedojumiem EUR:

AS “Citadele banka”
Konts: LV94PARX0015211160001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:

USA CITIBANK, N.A., NEW YORK
Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas www.liktenadarzs.lv

Kādas mākslas nozīmes rāda Mākslas muzejs “Rīgas Birža”?

(Turpināts no 2. lpp.)

Lilīta. Jāpiebilst, ka periodiska atkārtotā ir novērojama it visā. Senie mākslas standarti atdzimst un kļūst no jauna aktuāli. Bet būtībā mēs skaidrojam skaistuma dažādību, trenējam atvērtību attiecībā uz mākslu, mācām, kā paskatīties uz mākslu ar plašāku skatu.

Kāds bijis lielākais pārsteigums vai ieguvums, vadot “No-zīmes” nodarbības?

Lilīta. Pārsteidzošs ir enerģijas pieplūdums, kas jūtams pēc nodarbībām. Neskatoties uz to, ka tās nav klātienē tikšanās, bērni tik un tā spēj mūs uzlādēt. Gribas ticēt, ka tas notiek abpusēji. Ieguvums mums kā nodarbību

vadītājam ir izaicinājums – atbildēt uz neatbildamiem jautājumiem, spēt reaģēt un iziet no situācijas pareizi ir ļoti labs pašattīstības treniņš.

Elīna. Tā katrā ziņā ir skolēnu pozitīvā attieksme, kas liecina, ka ar šo programmu esam trāpījuši tuvu desmitniekam.

Muzeja krājumā ir viena no impresionista Kloda Monē (Claude Monet) gleznām “Ziemas ainava. Sandvika”. Vai tā ir vērtīgākā muzeja kolekcijas vienība?

Lilīta. Es teiktu, ka tā ir viena no Mākslas muzeja pērlēm, it īpaši, ja runājam par pastāvīgo ekspozīciju. Bet muzeja krājumā,

Mākslas muzejs “Rīgas Birža” aicina skolēnus uz sarunu par mākslu. Sprotot mākslā izmantotos simbolus un nozīmes, mums paveras jauna, neatklāta pasaule. Mēs varam veidot sarunu ar mākslinieku un sevi pašu, jo daudz labāk izprotam gan mākslas darba autora vēstījumu, gan savas izjūtas. Māksla ir atvērta mūsu interpretācijai, un muzejs aicina pieteikties programmai “No-zīmes” jaunos mākslas interesentus, lai paplašinātu savas zināšanas, diskutētu un iepazītu “Rīgas Biržas” vēsturi ar tās grezno mākslas kolekciju. **Piesaki programmai savu klasi! Vai, ja zini kādu, kam tas varētu interesēt, padalies ar šeit rakstīto!**

Tiekamies muzejā!

ko nav iespējams ikdienā aplūkot, ir daudz citu pērļu, kuŗu vērtība mērāma līdzīgi. Piemēram, Degā grafika, kuŗu nepieciešams ilgstoši uzglabāt tumsā, lai nodrošinātu tās saglabāšanu.

Ko jūs noteikti ieteiktu apskatīt, apmeklējot muzeju Rīgas Biržā?

Lilīta. No pastāvīgās kolekcijas tā ir iepriekš minētā mūmija. Noteikti gribētos uzsvērt Rēriča gleznu galeriju, kuŗā ieejot, autora izmantotie zilie toņi spēj psiholoģiski ietekmēt skatītāju, ir pat iespējams izjust noskaņojuma izmaiņas. Jāapskata arī mazo holandiešu sadzīves ainas. Ejot tām garām, šķiet, tās ir pavisam parastas gleznas, bet ir vērts papētīt tuvāk attēloto personāžu sejas izteiksmes un sadzīves detaļas. Un, protams,

Makarta glezna, kas ir mūsu ekspozīcijas lielākais darbs.

Elīna. Mana personīgā pieredze ir, ka vislielākā vērtība mākslai nav pašā darbā, bet gan starptelpā un sajūtās, kas rodas starp cilvēku un mākslu. Protams, varam runāt par monetāro vai vēsturisko vērtību, vai pat unikālītāti ģeogrāfiskā un vēsturiskā kontekstā, bet pamatuzdevums ir un paliek iemācīties saskatīt pašiem savas vērtības. Tas arī ir galvenais, ko nodarbībās stāstām un mācām skolēniem. Tāpēc es vienmēr izvairos no atbildes, kas ir visvērtīgākais vai vislabākais darbs, lai muzeja apmeklētājs neizskrietu cauri visam muzejam viena darba dēļ, bet pats palēnām meklētu, atrastu un izprastu savu vērtīgāko darbu.

Āzijas mākslas galerija // FOTO: Askolds Berovskis

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Pasūtīniet digitālo laikrakstu ŠEIT:

www.brivalatvija.lv/abone-interneta

vai maksājiet bankā SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,
Konta nr.: LV80UNLA0050016243516
ar piezīmi “BL abon” un norādot vārdu,
uzvārdu, e-pastu un mājas adresi

Ik nedēļu izlasīsiet Jums svarīgu informāciju labā latviešu valodā.

Abonementa maksa:

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

Par reklāmu un sludinājumiem sazinieties ar redakciju

Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, LV-1011,
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv,
tālr.: +371 67326761 vai +371 29439423

Jaunākā informācija sociālajos tīklos:
www.facebook.com/brivalatvija
www.twitter.com/briva_latvija

Mājaslapa: www.brivalatvija.lv

Pieteikšanās nodarbībām pie Mākslas muzeja “Rīgas Birža” izglītības programmu kuratorēm:

Lilīta Pudule, tālr.: (+371) 67 226467, Lilita.Pudule@lnmm.lv
Anna Emsiņa, tālr.: (+371) 67 357536, Anna.Emsina@lnmm.lv

Tiem, kas tuvākajā laikā nav plānojuši ierasties Rīgā, pateicoties Google tiešsaistes platformai *Google Cultural Institute*, ir iespēja daļu no mākslas darbu “zelta fonda” apskatīt virtuāli. Ieejot Rīgas Biržas mājas lapā www.lnmm.lv/lv/mmr – spied: **Par muzeju -> Kolekcijas -> Kolekcijas tiešsaistē -> Mākslas muzejs “Rīgas Birža” -> Šeit**

MATĪSS KUKAINIS ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Vaļņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
 - Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
 - Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:
• 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
SĒRU SLUDINĀJUMS:
• **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)
Tālr. (redakcija) +371 67326761,
+371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

- Brīvās Latvijas digitālo versiju varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.
- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
 - par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
 - 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur *Brīvās Latvijas* mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.
Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 86
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Dāvanā *Laika* Mākslas kalendārs 2021!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,
nr.: LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi BL

un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.
Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerčiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā –
SEB Banka,
nr.:LV60UNLA0050018705154

SPORTS

SPORTS

PEKINAS OLIMPISKĀS
SPĒLES PĀRCELT
NEGRASĀS...

Starptautiskā Olimpiskā komiteja (SOK) nepieļauj iespēju pēdējā brīdī pārcelt februārī paredzētās Pekinas Ziemas olimpiskās spēles daudzviet pasaulē krasi pieaugušās saslimstības ar Covid-19 dēļ, bet organizatori aicina visus dalībniekus būt īpaši piesardzīgiem, vēstīja aģentūra AFP. Pekinas ziemas olimpisko spēļu norise paredzēta no 4. līdz 20. februārim. Olimpisko spēļu objekti mēnesi pirms starta sāka darboties pirmssacensību režīmā, kā arī tika atvērts galvenais mediju centrs.

SOK prezidents Tomass Bachs (*attēlā*) pauda pārliecību, ka jāizdara viss iespējamais, lai olimpiskais sapnis sportistiem netiktu laupīts dažas dienas pirms došanās ceļā. Bachs aicināja ikvienu stingri sekot organizatoru sagatavotajām vadlīnijām, kas jāievēro noteiktu laiku jau pirms došanās ceļā.

MARTINA DUKURA
60. UZVARA

Latvijas skeletonists **Martins Dukurs** Vinterbergas trasē Vācijā izcīnīja uzvaru Pasaules kausa septītā posma sacensībās un kļuva par kopvērtējuma līderi. Tomass Dukurs ierindojās piektajā vietā.

Martins Dukurs

Martins un Tomass Dukuri pēc pirmā brauciena dalīja otro vietu, 0,26 sekundes zaudējot Krievijas sportistam Aleksandram Tretjakovam. Pirmā brauciena rezultāti tika atcelti, jo netika ievērots protokols, kas paredz pēc noteikta sportistu skaita tīrīt sniegu. Vinterbergā bija neliels sniegs, taču ar to pietika, lai apmierinātu protestu un atceltu pirmā brauciena rezultātus. Tādējādi uzvarētājs posmā tika noskaidrots vienā braucienā, kuŗā sportisti startēja ar tiem pašiem starta numuriem. Turpinājumā pirmajā sešinieka ielauzties spēja tikai Sunbins Juns no Dienvidkorejas. Savu 60. uzvaru Pasaules kausā izcīnīja Martins Dukurs, otrs bija Jungks, bet trešais – Tretjakovs. 11 sekundes simtdaļas aiz goda pjedestala palika Gasners, vēl piecas simtdaļas zaudēja Tomass Dukurs, kuŗš par trīs simtdaļām pārspēja Junu.

Latvijas skeletoniste **Endija Tērauda** Vinterbergā, Vācijā, ieguva 18. vietu Pasaules kausa sezonas priekšpēdējā posmā un sasniedza sezonā savu otro labāko rezultātu.

ELVIS VEINBERGS –
EIROPAS U-20 ČEMPIONS

Latvijas skeletonists **Elvis Veinbergs** Altenbergas trasē izcīnīja zelta medaļu Eiropas U-20 čempionātā, U-23 meistarsacīkstēs viņš bija trešais, bet Eiropas kausa ieskaitē ieņēma ceturto vietu.

Uzvaru sacensībās izcīnīja vācietis Štefāns Retigs, kuŗš nestartēja junioru čempionāta ieskaitē.

Kristis Netlaus startā bija ceturtais labākais, toties finišā viņam vien 11. un 14. vieta, bet summā 13. pozīcija, kā arī 3,05 sekunžu deficīts pret uzvarētāju. Eiropas U-23 čempionāta ieskaitē Netlauiam bija astotā vieta.

Eiropas kausa posmā startēja 23 skeletonisti. Sievietēm Eiropas kausa posmā **Dārta Zunte** ieņēma 12. vietu 17 skeletonistu konkurencē. Pirmajā braucienā viņa startā bija sestā labākā un finišā ieņēma 13. vietu, bet otrajā braucienā latviete uzrādīja ceturto laiku startā, vienā no starpposmiem bija pat trešā, taču finišā sasniedza astoto laiku. Kristis Netlaus startā bija ceturtais labākais, toties finišā viņam vien 11. un 14. vieta, bet summā – 13. pozīcija, kā arī 3,05 sekunžu deficīts pret uzvarētāju. Eiropas U-23 čempionāta ieskaitē Netlauiam bija astotā vieta.

KRISTERS APARJODS
TRIUMFĒ SIGULDĀ

Siguldā risinājās pēdējais Pasaules kausa izcīņas posms, kur varēja iekrāt ieskaite punktus Pekinas Ziemas olimpisko spēļu kvalifikācijā. Sagaidāms, ka Latviju olimpiskajās spēlēs pārstāvēs pa trim braucējiem vīriešu un sieviešu konkurencē, kā arī divas divnieku ekipāžas.

Pasaules kausa posmā kamanīņu sportā Siguldā trasē uzvaru izcīnīja **Kristers Aparjods** (*attēlā*). Pirmajā braucienā Aparjods bija ātrākais, apsteidzot vācieti Fēliksu Lochu un itālieti Dominiku Fišnalleru, kuŗiem dalīta otrā vieta. Veicās arī otrajā braucienā, kas ļāva viņam triumfēt šajā Pasaules kausa posmā. Rīks Kristers Rozītis izcīnīja astoto, Gints Bērziņš – 10., Artūrs Dārznieks – 19. vietu.

ŠICI IZCĪNA OTRO VIETU,
BOTS/PLŪME SAGLABĀ
PIEKTO VIETU

Pasaules kausa izcīņas posmā Siguldā trasē uzvaru izcīnīja vācieši Tonijs Egerts/Saša Benekens, kuŗi sasniedza ātrāko finiša laiku abos braucienos. **Andris un Juris Šici** otrajā braucienā uzlaboja starta laiku un divu braucienu summā finišēja minūtē un 23,893 sekundēs, uzvarētājiem zaudējot 0,037 sekundes. Labāko trijnieku noslēdza vēl viens Vācijas duets Tobias Vendl/Tobiass Arlts, kuŗi no saviem tautiešiem atpalika 0,193 sekundes. **Botam/Plūmem** otrs brauciens izdevās tikpat veiksmīgs kā pirmais, un divu braucienu summā latvieši finišēja minūtē un 24,247 sekundēs, uzvarētājiem piekāpjoties 0,391 sekundi, izcīnot piekto vietu.

Kopvērtējumā pēc septiņiem Pasaules kausa posmiem un divām sprinta sacensībām līderpozīcijās ar 673 punktiem atrodas Šici. Otro vietu ar 606 punktiem ieņem vācieši **Egerts/Benekens**, bet labāko trijnieku noslēdza otrs Vācijas duets **Vendl/Arlts**, kuŗi izcīnījuši 556 punktus. Tikmēr **Bots/Plūme** ar 364 punktiem ierindojas devītajā vietā.

Šiciem iepriekšējā sezona bija viena no labākajām karjerā, jo kopvērtējumā viņi izcīnīja otro vietu, piekāpjoties vienam austriešiem Tomasam Štoijam/Lorenkam Kolleram. Viņu kontā bija arī divas uzvaras, Eiropas čempionātā Siguldā un sprintā Insbrukā.

Jaunajiem braucējiem Botam/Plūmam 2020./2021. gada sezona bija izlaušanās sezona, kurā viņi bija astotie kopvērtējumā. Sezoni punktu viņi pielika ar savu karjerā pirmo uzvaru, finišējot pirmie Sanktmarcas trasē. Salīdzinot ar iepriekšējo sezonu, šajā nestartē Oskars Gudramovičs/Pēteris Kalniņš.

Pasaules kausa posma noslēgumā sprintā divniekiem Šici uzvarēja ar 0,021 sekundes pārsvaru pār Vācijas duetu Toni Egertu/Sašu Benekenu. Otra Latvijas ekipāža Mārtiņš Plūme/Roberts Bots ieguva piekto vietu.

Vīriešu vieninieku sacensībās sprinta nogriezni visātrāk veica vācietis Fēliks Lochs, kuŗš finišēja 27,819 sekundēs. Pamatsacensību uzvarētājs Aparjods pieļāva kļūdu un zaudēja 0,014 sekundes, bet 0,071 sekundi atpalika itālietis Dominiks Fišnallers. Gints Bērziņš ar 0,121 sekundes deficītu bija sestajā vietā. Tikmēr Rīks Kristens Rozītis, kuŗš nolēmis likt punktu karjerai un aizvadīja savas, visticamāk, pēdējās starptautiskās sacensības Siguldā, piedzivoja kritienu un samierinājās ar pēdējo 15. pozīciju.

Sievietēm sprinta braucienā Latvijas izlasē labākā bija 7. vietu ieguvusi Zirne, turpretim Vītola un Tūruma ierindojās 14 finišējušo dalībnieču saraksta beigās. Uzvarēja krieviete Tatjana Ivanova.

BOBSLEJS

Ar divnieku sacensībām vīriem Vinterbergas trasē Vācijā turpinājās Pasaules kausa posms bobslejā, kuŗā piedalījās tikai viena Latvijas ekipāža. Par uzvarētāju kārtejo reizi tika pasludināts vācietis Frančesko Frīdrihs, no kuŗa divu braucienu summā 0,33 sekundes atpalika otrās vietas ieguvējs Johanness Lochners. Bet trijnieku noslēdza kanadietis Džastins Kripss, kuŗš no uzvarētāja atpalika 0,85 sekundes. **Oskara Ķibermaņa** divnieks no Frīdriha atpalika 1,48 sekundes, ierindojoties 11. vietā.

Oskara Ķibermaņa pilotētā Latvijas bobsleja četrinieka ekipāža Vinterbergas trasē, Vācijā, ieguva 9. vietu Pasaules kausa posmā. Septīto uzvaru sezonā septiņās četrinieku sacensībās izcīnīja vācieša Frančesko Frīdriha pilotētā ekipāža ar divu braucienu summā sasniegtu rezultātu viena minūte un 49,08 sekundes. Lielbritānijas pilots Breds Hols atpalika 0,42 sekundes un bija otrs, savukārt ASV pilots Hanter Čērčs uzvarētājam zaudēja 0,46 sekundes un nopelnīja vietu uz pjedestala zemākā pakāpiena.

Austrijā, Īglsā, risinās Eiropas Kausa izcīņa bobslejā. Latvijas pilots **Emīls Cipulis** ar stūmēju **Edgaru Nemmi** ieņēma astoto vietu Eiropas kausa posmā, bet **Jēkabs Kalenda** ar **Arni Bebrīšu** finišēja 23. pozīcijā.

BIATLONS

Baiba Bendika Oberhofā, Vācijā, ieguva 38. vietu Pasaules kausa posmā 7,5 km sprintā un vienīgā no trim Latvijas biatlonistēm kvalificējās iedzišanās distancē.

Bendika trīsreiz kļūdījās šaušanā – pirmajā ugunsliņijā guļus viņai palika viens neskarts mērķis, bet pēc šaušanas stāvus vajadzēja slēpot vēl divus soda aplus. Finišā Baiba uzvarētājai – norvēģietei Martai Olsbi Reiselannai zaudēja minūti un 35,1 sekundi.

10 km iedzišanās distancē Baiba Bendika finišēja 37. vietā. Cerības uz labāku rezultātu liedza sešas kļūdas šaušanā.

Māsas Buliņas neiekluva *top60* un iedzišanās nestartēja. **Sanita Buliņa** un Pasaules kausa izcīņas debitante **Sandra Buliņa** nopelnīja attiecīgi 88. un 94. vietu 104 biatlonistu konkurencē. Sanita un Sandra slēpoja piecus un divus soda aplus.

Vācijā, Oberhofā, Pasaules kausa posmā biatlonā tika aizvadītas pirmās šīs sezonas sacensības **1+1 stafetē**. Latvijas komanda, kuŗu pārstāvēja **Baiba Bendika** un **Aleksandrs Patrijuks**, pieļaujot daudz kļūdu ugunsliņijās, ierindojās 21. vietā. Par uzvarētājiem tika kronēta Krievijas komanda, otrajā vietā ierindojās Austrija, bet trešajā – Ukraina. Latvijas komanda no uzvarētājiem atpalika divas minūtes un 56 sekundes.

KRAVČENOKA/BELLA
IZCĪNA TREŠO VIETU KING
OF THE COURT FINĀLĀ

Anastasija Kravčenoka duetā ar austrālieti **Fēbi Bellu** izcīnīja trešo vietu *King of the Court* sacensību finālā Dohā. **Michails**

307^{Lv}

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!

PĒRK

"Craftwood" PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000 – 10000 Eur/ha. Samaksa darījuma dienā. Tāl. 26360308.

Anastasija Kravčenoka "izvelk" grūtu bumbu

Samoilovs duetā ar slovēni **Nejcu Zemļaku** iekļuva šo sacensību pusfinālā, neiekluva finālā. **Aleksandrs Samoilovs** duetā ar austrieti **Moricu Pristaucu** nepārvarēja pirmo kārtu grupu turnīrā. **Edgars Točs** pāri ar norvēģi **Matiāsu Berntsenu** neveiksmīgi aizvadīja *play-off* spēles un neiekluva grupu turnīrā.

LATVIJAS BASKETBOLA
"GADA CERĪBAS" BALVU
SAŅEM ALEKSA GULBE

Latvijas Basketbola savienības "Gada balvas" nominācijā "Gada cerība" uzvarējusi Latvijas sieviešu valstsvienības spēlētāja, ASV studentu basketbola čempionāta "Final 8" dalībniece **Aleksa Gulbe**. 21 gadu vecā uzbrucēja pagājušajā sezonā Indiānas universitātes komandas sastāvā sasniedza ASV studentu čempionāta NCAA ceturtdaļfinālu, piedaloties 27 spēlēs, caurmērā katrā laukumā pavadot 32 minūtes, gūstot 9 punktus un izcīnot 6,9 atlekušās bumbas, kā arī piedalījās sieviešu valstsvienības vasaras darbā un pārbaudes spēlēs. Iepriekš kopš 14 gadu vecuma katru gadu spēlējusi Latvijas jaunatnes izlasēs, būdama viena no komandas līderēm.

DAŽOS VĀRDOS

* 14 gadus vecais **Tomass Štolcermanis** decembrī uzrādīja vēl nebijušu rezultātu. Štolcermanis kļuva pasaules kartinga čempionu junioru klasē. Štolcermanis visas iepriekšējās dienas pārliecinoši uzvarēja visos braucienos un pusfinālā, tāpēc startēja no pirmās vietas finālā. Štolcermanis ir pirmais latvietis, kuŗš uzvarējis visus braucienus, pusfinālu un finālu.

P. Karlsons